

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2014 ΤΕΥΧΟΣ 185ov

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ | ΤΕΥΧΟΣ 185ον

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΚΩΔΙΚΟΣ 2589

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ
ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ 5, 23100 ΣΠΑΡΤΗ
Τηλ. 27310 26580
Fax 27310 26581
www.immspartis.gr
email: info@immspartis.gr
imm-spar@otenet.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ
κ.κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΟΣΜΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 0,60€

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΑΝΝΑ Α. ΧΙΩΤΗ
Τριακοσίων 48, Σπάρτη
τηλ. 27310 81253
info@lakonikos.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Είσοδικόν	3
Ἐγκύκλιος τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.....	4
<i>Πανηγυρικοί Λόγοι ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν Ἀθανασίου Ρουμελιώτου</i>	
<i>Θεολόγου 1^{ου} Λυκείου Σπάρτης</i>	5
Γαρυφαλλιᾶς Μπόνου	
<i>Ἐκπαιδευτικοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μαγούλας.....</i>	8
Ἰωάννου Κονδυλόπουλου	
<i>Φιλολόγου 4^{ου} Γυμνασίου Σπάρτης</i>	11
Σαραντούλας Κεφαλά – Κουφοῦ	
<i>Ἐκπαιδευτικοῦ 5^{ου} Δημοτικοῦ Σχολείου Σπάρτης</i>	15
Κυριάκου Ν. Τσοῦκληρη	
<i>Ἐκπαιδευτικοῦ 2^{ου} Δημοτικοῦ Σχολείου Σπάρτης</i>	17
<i>Ἀπό τῆ ζωῆ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας</i>	
Γεγονότα - Σχόλια	20
Χρονικά Ἱεραῆς Μητροπόλεως	24

Εἰσοδικόν

Ἀγαπητοὶ Ἀναγνώστες,

Σὲ μιὰ ἐποχὴ ἀμφισβήτησης τῶν πάντων καὶ πολεμικῆς κατὰ παντός στοιχείου ὀρθόδοξου ἐκκλησιαστικοῦ στὴν Παιδεία, σὲ μιὰ ἐποχὴ ὅπου λέγονται καὶ γράφονται διάφορα ἀνιστόρητα κατὰ τῶν Ἁγίων τῶν Γραμμάτων, τὸ ἀνὰ χεῖρας τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας εἶναι ἀφιερωμένο στὶς μεγάλες αὐτὲς προσωπικότητες καὶ προστάτες τῆς παιδείας, τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχες.

Ὅπως, εὐστοχα ἐπισημαίνει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος στὴν ἐπιστολὴ πού ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ὑπουργὸ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων σχετικὰ μὲ τὸν ἑορτασμὸ τῆς μνήμης τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἀπὸ τῆ σχολικῆ κοινότητα: *«Τιμάμε τρεῖς μεγάλες μορφές τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τοῦ Ἔθνους μας, πού ἀποτελοῦν αἰώνια πρότυπα ἀρετῆς, σοφίας καὶ*

μόρφωσης, πού ἀφιέρωσαν τὴ ζωὴ τους στὸ χριστιανισμὸ καὶ τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα, πετυχαίνοντας νὰ συμφιλιώσουν τὸν πιὸ λαμπρὸ πολιτισμὸ πού γεννήθηκε ποτέ στὴν ἀνθρωπότητα, τὸν κλασσικὸ Ἑλληνισμὸ, μὲ τὴν τέλεια θρησκεία, τὴ μοναδικὴ ἐξ'ἀποκαλύψεως θρησκεία, τὸ Χριστιανισμὸ. Στὸ πλαίσιο τῆς Ἑορτῆς δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπαναφέρουμε στὴ μνήμη μας, ὅσο βέβαια εἶναι δυνατό, τὴ ζωὴ καὶ τὴ δράση τῶν τριῶν πρωτοπόρων καὶ θεμελιωτῶν τῆς Παιδείας μας καὶ παράλληλα παρέχεται ἡ δυνατότητα νὰ προβληματιστοῦμε πάνω στὸ σπουδαῖο ἀλλὰ καταρρακωμένο σήμερα ἀγαθὸ τῆς Παιδείας, γιὰ τὸ ὁποῖο ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς πίστευε ὅτι εἶναι «τῶν παρ' ἡμῖν ἀγαθόν τό πρότον».

Ἔτσι λοιπὸν θέλοντας νὰ τιμήσουμε τὴν μνήμη τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, παραθέτουμε ἀρχικὰ, τὴν Ἐγκύκλιο τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πού ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς μαθητὲς καὶ τίς μαθήτριες ὅλων των Ἑλληνικῶν Σχολείων ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Στὴ συνέχεια τίς ὁμιλίες ὀρισμένων ἐκπαιδευτικῶν πού ἐκφωνήθηκαν στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς πόλεως τῆς Σπάρτης κατὰ τὴν ἡμέρα ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης τῶν προστατῶν τῆς Παιδείας καὶ στὰ πλαίσια τοῦ σχολικοῦ ἐκκλησιασμοῦ πού ἦταν ιδιαίτερα καθολικός.

Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Πρός τούς μαθητές καί τίς μαθήτριες ὄλων τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων
ἐπί τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

Ἀγαπητά μας παιδιά,

Ἀπό τίς πρώτες ἡμέρες τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, οἱ πρόγονοί μας, ἐκεῖνοι δηλαδή πού ἀγωνίστηκαν τό 1821 γιά νά ἐλευθερωθοῦμε, καθιέρωσαν νά τιμῶνται οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ὡς οἱ προστάτες τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ἡ ἑορτή τους, στίς 30 Ἰανουαρίου, δέν εἶναι μία ἀπλή ἀργία. Εἶναι ἡμέρα ἐκκλησιασμοῦ καί πνευματικοῦ ἑορτασμοῦ, γιά νά μπορέσετε καί σεῖς, μαζί μέ τούς γονεῖς καί τούς δασκάλους σας, νά ἐμπνευσθεῖτε ἀπό τή ζωή καί τά διδάγματα τῶν τριῶν μεγίστων φωστήρων τῆς Τρισηλίου Θεότητας.

Ὁ Μέγας Βασίλειος, Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἔζησαν τόν 4ο αἰώνα, σέ ἐποχή κατά τήν ὁποία ὑπῆρχαν ἔντονες συζητήσεις καί διαφωνίες μεταξύ τῶν Χριστιανῶν καί τῶν πιστῶν τῆς ἀρχαίας θρησκείας. Οἱ τρεῖς αὐτοί ἄνδρες, μέ τή βοήθεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί στηριγμένοι στήν ἄριστη γνώση τῆς ἀρχαιοελληνικῆς κλασικῆς παιδείας, ἔδωσαν τή λύση. Τόνισαν ὅτι ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί δέν ἀπορρίπτουμε τή μελέτη τῶν ἀρχαίων κειμένων, ἀλλά ἡ μελέτη αὐτή γίνεται ἐπιλεκτικά καί προσεκτικά. Ἀπορρίπτουμε κάθε δοξασία πού θά μπορούσε νά μᾶς ἀπομακρύνει ἀπό τήν ἀναζήτηση τοῦ Ἐνός καί Ἀληθινοῦ Θεοῦ καί διατηροῦμε κάθε στοιχεῖο πού διαπλάθει τό ἦθος μας, σταθεροποιεῖ τίς ἀξίες μας, βελτιώνει τή σχέση μας μέ τόν Θεό, μέ τούς συνανθρώπους μας, μέ τήν κοινωνία.

Ἡ Παιδεία, ὅπως τήν καλλιέργησαν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες δέν ἀποβλέπει μόνο στή συσσώρευση γνώσεων καί πληροφοριῶν οὔτε στή δημιουργία ἀνθρώπων-ρομπότ. Ἑλληνορθόδοξη παιδεία σημαίνει δια-μόρφωση χαρακτήρων (γ' αὐτό τή λέμε μόρφωση), διάπλαση σφαιρικῶν καί ὀλοκληρωμένων προσωπικοτήτων, ἐνίσχυση τῆς φιλανθρωπίας, καί τῆς κοινωνικότητας, καταπολέμηση τοῦ ἀτομισμού καί τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ.

Σέ μία ἐποχή πολυπλευρῆς κρίσης, ὅπως ἡ σημερινή, συνάνθρωποί μας ὑποφέρουν καί ἀξίες χλευάζονται. Δέν μπορούμε νά μένουμε ἀπαθείς μπροστά στό δράμα τοῦ διπλανοῦ μας, τοῦ πλησίον μας. Οὔτε μπορούμε νά ἐπιτρέψουμε νά γκρεμίζονται τά ὅσια καί τά ἱερά τοῦ λαοῦ μας καί τοῦ Γένους μας. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες καί ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ἀπό τή γέννηση τοῦ ὁποίου συμπληρώνονται τριακόσια χρόνια, ἀγωνίστηκαν γιά μία παιδεία, ἡ ὁποία στρέφει τόν ἄνθρωπο πρὸς τόν Θεό, πρὸς τόν ὑγιῆ καί ἀφανάτιστο πατριωτισμό, πρὸς τόν σεβασμό τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καί τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, πρὸς τήν αὐτοθυσία καί τήν προσφορά.

Ἄς ἀξιοποιήσουμε αὐτήν τήν πανηγυρική ἡμέρα τιμῆς καί μνήμης τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν γιά νά ἐμπλουτίσουμε τή ζωή μας ἀπό τόν πλοῦτο τῆς ἑλληνορθόδοξης παράδοσής μας, ἀπό τά κείμενα τῶν τριῶν αὐτῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀπό τή γλώσσα τους, πού καταδεικνύει τή συνέχεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπό τήν ἐντυπωσιακή παιδεία τους, ἀπό τήν κοινωνική εὐαισθησία τους. Ἄς δοκιμάσουμε εὐφροσύνη ἀπό τή σωφροσύνη τους, ἄς θαυμάσουμε τό οἰκουμενικό καί πανανθρώπινο μήνυμά τους, ἄς προσπαθήσουμε νά προσεγγίσουμε τό εὐρύ φάσμα τῆς ἑλληνικῆς καί ὀρθόδοξης παιδείας τους. Ἄς μετατρέψουμε τήν ἡμέρα αὐτή σέ εὐκαιρία μελέτης, περισυλλογῆς καί γόνιμου προβληματισμοῦ καί ὄχι ἀπλῶς σέ μία ἡμέρα χωρίς μαθήματα στό σχολεῖο.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος γνωρίζει τό ἄγχος σας καί τίς μέριμνές σας, ἀγαπητά μας παιδιά. Προσευχόμαστε γιά σᾶς καί εὐχόμαστε καλή ἐπιτυχία καί παρά Θεοῦ εὐδόωση τῶν προσπαθειῶν σας. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες μακάρι νά γίνουν ὁδοδείκτες τῆς πνευματικῆς πορείας τοῦ καθενός καί τῆς καθεμῆς ἀπό σᾶς.

Μέ πατρική ἀγάπη καί θερμές εὐχές
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Πανηγυρικὸς Λόγος ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

Ἰθνασιῶτος Ρουμλιώτου
Θεολόγου 1^{ου} Λυκείου Σπάρτης

Σεβασμιώτατε, ἀξιότιμοι ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ἀγαπητοὶ μας μαθητές, κυρίες καὶ κύριοι.

Τιμοῦμε σήμερα τὴ μνήμη τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τὴ μνήμη τῶν προστατῶν τῆς παιδείας. Στὴν ἐποχὴ τῆς παγκοσμιοποίησης, στὴν κοινωνία τῶν νέων ταχυτήτων τοῦ Διαδικτύου καὶ τῆς σύγχρονης τεχνολογίας, σὲ ἕναν καινούριο κόσμο ποῦ ἀνατέλλει χάρις στὰ ἐπιτεύγματα τῆς βιοτεχνολογίας, μπορεῖ νὰ ἔχει νόημα ἡ ἐορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν;

Ἡ ἀπάντηση δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι: ΝΑΙ. Ἔχει νόημα ἡ ἐορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, γιατί σιγὰ σιγὰ χάνουμε τὸ νόημα τῆς παιδείας καὶ ἐὰν χάσουμε τὸ νόημα τῆς παιδείας τότε ἔχουμε χάσει καὶ τὸ νόημα τῆς ζωῆς μας. Χρειαζόμαστε τὸν Μέγα Βασίλειο, τὸν Γρηγόριο τὸ Θεολόγο καὶ τὸν Ἰωάννη τὸ Χρυσόστομο, γιὰ νὰ μᾶς θυμίσουν καὶ πάλι πῶς ὁ ἀληθινὸς προορισμὸς τῆς παιδείας δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι αὐτὸ ποῦ ἐκεῖνοι βίωσαν καὶ μᾶς παρέδωσαν: ὁ συνδυασμὸς τῆς γνώσης μὲ τὴν ἀρετὴ, ἀποβλέποντας σὲ μία συνολικὴ ὀλοκλήρωση τοῦ ἀνθρώπου. Γιατί ἐκεῖνος ποῦ κατέχει μόνον τὴ γνώση ἀλλὰ ὄχι καὶ τὴν ἀρετὴ ἀποδεικνύεται τελικὰ ἐπιζήμιος γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Γιατί ἡ γνώση μόνη της χωρὶς τὴν ἀρετὴ κατασκευάζει τὶς «ἐξυπνες» βόμβες καὶ μὲ χειρουργικὴ ἀκρίβεια καταστρέφει ζωὲς καὶ πολιτισμούς. Γιατί ἡ γνώση χωρὶς τὴν ἀρετὴ δημιούργησε δύο παγκόσμιους πολέμους. Γιατί ἡ γνώση χωρὶς τὴν ἀρετὴ ἀφαιρεῖ ζωτικῆς σημασίας ὄργανα ἀπὸ τὰ φτωχὰ παιδιὰ καὶ τὰ μεταμο-

σχεύει σὲ πλούσιους ἀνθρώπους. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκαναν ἐπιστήμονες, ποῦ εἶχαν γεμάτο το μυαλὸ ἀλλὰ ἄδεια τὴν καρδιά. Γι' αὐτὸ καὶ ἐπιμένουμε: Γνώση, ναί, μεγάλο ἀγαθὸ, ἀλλὰ μαζί μὲ τὴν ἀρετὴ, γιατί χωρὶς αὐτὴν ἡ παιδεία ἀπὸ εὐλογία γίνεται κατὰρα γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος.

Τί συνδύασαν λοιπὸν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες; Τὴ γνώση μὲ τὸ ἀσκητικὸ ἦθος. Ἐκαναν τὴν παιδεία ζήτημα ζωῆς καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς πρόσφεραν. Μιὰ παιδεία ποῦ σέβεται τὸν ἄνθρωπο, μιὰ παιδεία γιὰ τὸν ἄνθρωπο, μιὰ παιδεία ποῦ ὑπηρετεῖ τὸν ἄνθρωπο καὶ δὲν τὸν σκλαβώνει. Μιὰ παιδεία ποῦ μεταμορφώνει καὶ δὲν παραμορφώνει τὸν ἄνθρωπο. Μιὰ παιδεία ὅπου κυριαρχεῖ τὸ χάρισμα, ἡ ἀγάπη, ἡ ἀνεκτικότητα, ἡ ἀνακάλυψη τῆς ἀληθινῆς κλίσης κάθε μαθητῆ. Ἄς τολμήσουμε νὰ τὸ ὄνειρευτοῦμε. Μιὰ παιδεία ποῦ προκαλεῖ χαρὰ καὶ ικανοποίηση.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες εἶχαν κάτι παραπάνω, κάτι ξεχωριστό, κάτι διαφορετικὸ. Μήπως ἦταν δάσκαλοι; Ὁχι. Κληρικοί, ἀσκητές, ἀγωνιστές καὶ ἅγιοι ἦταν. Κι ὅμως δὲν μᾶς παραξενεύει αὐτὴ ἡ σύνδεση. Ποιὸ εἶναι τὸ σημεῖο ποῦ τοὺς συνδέει μὲ τὴν παιδεία καὶ τὸ δάσκαλο; Γιατί οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ἀποτελοῦν πρότυπα γιὰ τὸ δάσκαλο, ἂν καὶ δὲν ἦταν δάσκαλοι μὲ τὴ στενὴ ἔννοια; Μὰ γιατί συνδυάζουν τὴν πράξη μὲ τὴ θεωρία, τὴ βίωση τοῦ Εὐαγγελίου μὲ τὴ γνώση καὶ ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τοῦ ἀνθρώπου. Γιατί ἀγάπησαν τὸ ποίμνιό τους. Γιατί χαιρόνταν γιὰ τὶς ἐπιτυχίες του καὶ τὴν πρόοδό του.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, ἔχοντας μεγάλη ἐμπιστοσύνη στὴν ἀναμορφωτικὴ δύναμη

τῆς παιδείας σπούδασαν τὴν παιδεία ὡς μιὰ συνολικὴ πρόταση ζωῆς. Γι' αὐτοὺς ἡ παιδεία δὲν ἦταν μόνο φιλοσοφία ἢ ρητορικὴ ἢ ἀστρονομία ἢ θεολογία ἢ ψυχολογία, ἀλλὰ ἦταν ὅλα αὐτὰ μαζί, δηλαδή μὀρφωση σώματος καὶ ψυχῆς. Στὴν ἐποχὴ μᾶς δυστυχῶς, παιδεία σημαίνει λίγες γενικὲς γνώσεις κι ἐξειδίκευση, μαθαίνουμε δηλαδή κάτι καλὰ κι αὐτὸ μας ἀρκεῖ. Καλλιεργοῦμε μόνο το σῶμα μας καὶ πετᾶμε στὸν κάλαθο τῶν ἀχρήστων τὴν ψυχὴ μας. Δὲν φτάνει, ὅμως, κάποιος νὰ εἶναι μόνο ἄριστος ἐπιστήμονας, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἄνθρωπος. Ἡ ζωὴ εἶναι σύνολο, εἶναι κοινωνία. Ἐγκληματοῦμε σὲ βᾶρος τῶν νέων ἀνθρώπων. Ξεκόψαμε τὴ γνώση ἀπὸ τὴ ζωὴ, ἀπὸ τὴν ὁμορφιά. Ὑποτάξαμε τὴν ἀγάπη στὴν ἀναγκαιότητα καὶ γι' αὐτὸ ἀποτύχαμε.

Ἡ ἀγάπη, λέει ἕνας ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μας, εἶναι πιὸ γλυκιὰ καὶ ἀπὸ τὴ ζωὴ. Προσφέρουμε σήμερα παιδεία ἀγάπης; Ὅχι. Τότε πῶς θέλουμε παιδεία ζωῆς; Ἡ παιδεία γιὰ νὰ εἶναι πετυχημένη πρέπει νὰ μιᾶ στὶς ψυχές, νὰ τίς κάνει νὰ χαίρονται, νὰ ὄνειρεύονται, νὰ δημιουργοῦν. Νὰ εἶναι ὅπως προτείνουν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες «δρόμος ἀπελευθέρωσης καὶ ὄχι διαδικασίᾳ ἐξαναγκασμοῦ καὶ ἀνελευθερίας». Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ἀναδείχθηκαν καὶ ἀπαράμιλλοι παιδαγωγοί. Οἱ συμβουλές καὶ οἱ παραινέσεις τους ἀπευθύνονταν σὲ ὅλους ὅσους μετέχουν στὴν παιδαγωγικὴ διαδικασίᾳ, δηλαδή στοὺς γονεῖς, στοὺς νέους καὶ στοὺς δασκάλους, συμβουλές οἱ ὁποῖες παραμένουν ἐπίκαιρες μέχρι καὶ σήμερα. Καὶ οἱ Τρεῖς θεωροῦν ὡς σπουδαιότερη ἀρετὴ τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν παιδεία. Γνώρισμα τοῦ ἀξίου παιδαγωγοῦ εἶναι ἡ θέλησή του νὰ βοηθήσει τοὺς μαθητές του νὰ γνωρίσουν τὴν ἀλήθεια, κινούμενος ἀπὸ ἀνιδιοτελεῖ καὶ μόνον ἀγάπη, ἐνῶ οἱ μαθητές ἀπὸ τὴν πλευρὰ τους θὰ ἀνταποκριθοῦν, ἀνάλογα, μὲ ζῆλο καὶ δίψα γιὰ μάθηση.

Σύμφωνα μὲ τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχες, ἡ ἀπόλυτη ἐνδειξη ἀγάπης τοῦ δασκάλου πρὸς τοὺς μαθητές του, εἶναι ἡ προσευχὴ πρὸς τὸν Θεό, νὰ ἐνισχύσει αὐτὸν καὶ τοὺς μαθητές του στὸ δύσκολο ἔργο τῆς ἀγωγῆς, ἐνῶ σκοπὸς τῶν μαθητῶν, νὰ ἀνταποκριθοῦν στὴν ἀγάπη γιὰ τὴν αἰδέυση καὶ τὴν ἠθικὴ προκοπὴ τους. Πίστευαν στὴν Παιδεία ποὺ διαπλάθει ἦθος καὶ χαρακτήρα. Δὲν ἤθελαν ἕνα σχολεῖο, τὸ ὁποῖο ἀπλῶς μεταδίδει ξερὲς γνώσεις. Θέλουμε σήμερα ἕνα σχολεῖο ποῦ θὰ διαμορφώνει ἀνθρώπους; Δὲν εἶναι ἀκατόρθωτο ἀκόμη καὶ σὲ ἐποχὴ οἰκονομικῆς κρίσης νὰ ἀνορθώσουμε τὴν Παιδεία μας ἐπάνω στὶς βάσεις τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, χωρὶς νὰ παραβλέπουμε τίς ἐξελίξεις στὴν κοινωνία καὶ στὴν τεχνολογία.

Εἶναι ὑποχρέωση ὅλων μας νὰ σεβόμαστε τὴ συνταγματικὴ ἐπιταγὴ γιὰ τὴν Παιδεία. Τὸ ἄρθρο 16, πᾶρ. 2, ὀρίζει ὅτι σκοπὸς τῆς Παιδείας εἶναι ἡ καλλιέργεια ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς συνείδησης στοὺς νέους καὶ στὶς νέες μας. Τὸ σχολεῖο πρέπει νὰ καλλιεργεῖ ἦθος καὶ ὄχι ἀπλῶς ξερὲς γνώσεις. Δὲν εἶναι ἐκσυγχρονισμὸς τῆς παιδείας ἡ διαστρέβλωση τῆς ἱστορίας, ἡ ἀπάλειψη τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων. Ἐκσυγχρονισμὸς εἶναι ἡ βελτίωση τῶν παιδαγωγικῶν μεθόδων, ἡ φροντίδα γιὰ ἀξιοπρεπῆ σχολικὰ κτήρια καὶ ἐποπτικὰ ὄργανα. Ἡ γλῶσσα μας εἶναι θεμελιώδες στοιχεῖο ἐθνικῆς ταυτότητας, ἀλλὰ παράλληλα ἀποτελεῖ οἰκουμενικὸ ἀγαθό. Συμβολίζει τὴ διαχρονικὴ καὶ παγκόσμια ἀκτινοβολία τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Πρέπει νὰ τὴν διδάσκουμε σὲ ὅλη τῆς τὴν ἱστορικὴ συνέχεια καὶ νὰ μὴν ἀκοῦμε λαϊκιστικὲς σειρήνες ποὺ προτείνουν τὴν κατάρνηση τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν. Ὁ Ὀδυσσεὺς Ἐλύτης καὶ ἄλλοι μεγάλοι τεχνίτες τοῦ γραπτοῦ λόγου, ἔγραφαν σωστὰ Νέα Ἑλληνικὰ ἐπειδὴ διδάχθηκαν τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ.

Σήμερα, ποῦ ἀντὶ γιὰ τὴν ἀγάπη προβάλλ-

λεται τὸ συμφέρον, πὺ ἀντὶ γιὰ τὴν προσευχὴ στὸ Θεὸ προβάλλεται ἡ λατρεία τῶν σύγχρονων εἰδώλων, πὺ ἀντὶ γιὰ τὴν ταπείνωση προβάλλεται ὡς πρότυπο ὁ ἐγκωμισμὸς καὶ ὁ ἀτομικισμὸς, γεγονός πὺ δὲν ἐπιτρέπει τελικὰ στὴν παιδεία μας νὰ ἀκολουθήσει ἕναν πιὸ οὐσιαστικὸ δρόμο, οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες μποροῦν νὰ ἀποτελέσουν τοὺς ἀληθινούς φάρους, τὰ πρότυπα ἐκεῖνα πὺ θὰ μᾶς δείξουν τὸν δρόμο. Καὶ παρὰ τὴ μεγάλη χρονικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἀπόσταση πὺ μᾶς χωρίζει ἀπὸ ἐκείνους ἡ δομὴ τῆς σκέψης τοὺς εἶναι αὐθεντικὰ σύγχρονη. Εἶναι ὁδοδείκτες ἔτοιμοι γιὰ διάλογο, ἀλληλοκατανόηση καὶ ἀλληλοπεριχώρηση. Εἶναι ζωντανὲς πηγὲς πρὸς ἀντλήση. Ἄς ἀξιοποιήσουμε λοιπὸν τὴν ἀναλλοίωτη παρακαταθήκη πὺ μᾶς παρέδωσαν, ὡστε νὰ βροῦμε λύσεις στὸ τεράστιο καὶ πάντοτε φλέγον ζήτημα τῆς παιδείας.

Ἀλήθεια, ποιά μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης θὰ προβάλουν σήμερα, ἡμέρα γιορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, κάτι γιὰ τὴ ζωὴ τους, τὴ σημασία τῆς παρουσίας τους στὴν ἱστορία τῶν ἀνθρώπων; Ποιά κοινωνία θὰ ἀπασχολήσουν; Μὲ ποιά παιδεία;

Ὅφειλουμε νὰ μείνουμε πολλὲς νύχτες ξάγρυπνοι, ὅσοι ἐμπλεκόμεστε στὸ θέμα τῆς παιδείας, γιὰ τὰ παιδιά μας. Ἀναρωτιέμαι, πότε θὰ μποῦμε στὸν κόπο νὰ ἀποκωδικοποιήσουμε τὰ μηνύματά τους, ἀναρωτιέμαι, πόσο καιρὸ ἀκόμα θὰ κλείνουμε τὰ αὐτιά στις κραυγὲς πὺ ἀπευθύνουν τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς δασκάλους τους καὶ συχνὰ ἀποτυπώνουν σὲ στίχους σὰν καὶ αὐτοὺς: «Κατὰ τ' ἄλλα ἐσεῖς πὺ' σαστε ὑγιεῖς καὶ ἀξιοπρεπεῖς, βοηθήστε μας καὶ λίγο, δῶστε μας πνοή, στέγη καὶ τροφή καὶ μιὰ ἰδέα στεγανὴ πὺ νὰ μὴ μπάζει κρύο...»

Δόξα τῷ Θεῷ ἔχουμε μία ἀξιόλογη νεολαία, στὴν μεγάλη της πλειονότητα. Ἀλλὰ

δὲν τὴ βοηθάμε. Δὲν τῆς παρέχουμε παιδεία μὲ ἀρχὲς καὶ ἀξίες, μὲ ἐλπίδα καὶ πρότυπα. Δὲν τὴ βοηθάμε νὰ γευθεῖ τὴν ἀναζωογονητικὴ δύναμη τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς Γραμματείας, τῆς Ὁρθόδοξης Πίστης μας, τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας καὶ τὴν ἀγωνιστικὴ, ἀντιστασιακὴ πνοὴ τῆς διαχρονικῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας. Τὴν ἀφήνουμε νὰ ἔχει λανθασμένους στόχους. Δὲν τὴν προετοιμάζουμε νὰ λέει ΝΑΙ στὸ κοινὸ καλὸ καὶ ΟΧΙ σὲ κάθε προσωπικὸ ἢ ἐθνικὸ ἐξευτελισμὸ. Πράγματι, ἔχουν ἐνδιαφέροντα, ἀλλὰ καὶ ἄγχος τὰ παιδιά μας. Ἄς τὰ βοηθήσουμε νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὸ τέλμα καὶ νὰ γίνουν πραγματικὰ δημοκρατικοὶ πολίτες. Γιατὶ δημοκρατία σημαίνει εὐθύνη, ἀγάπη, κοινωνικότητα, συμμετοχὴ, συνύπαρξη καὶ ἀλληλοσεβασμὸς.

Ἀγαπημένοι μας μαθητὲς οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ἀπευθύνονται καὶ στοὺς σημερινούς νέους. Μὲ λαχτάρια σᾶς ἀντικρίζουν καὶ σᾶς παραδίνουν αὐτὴ τὴ μεγάλη παρακαταθήκη λέγοντάς σας: «Ὁ εὐγενικὸς ἀγὼνας σας ἔχει στόχο τὰ μεγάλα. Προσέξτε νὰ ἐξασφαλίσετε τὴν ἐπιτυχία. Βάλτε μπροστὰ σας ὡς ἀσπίδα, πὺ μένει πάντα ἀπρόσβλητη ἀπὸ τὰ βέλη τοῦ ἐχθροῦ, τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Εἶστε νέοι. Σταθεῖτε μὲ ἡρωισμό ὄρθιοι στις ἐπάλξεις τοῦ ἀγῶνα. Σύμμαχος σας εἶναι ὁ Θεός. Προχωρήστε μὲ θάρρος στηριγμένοι στὴ βοήθειά Του».

Αὐτὴ εἶναι ἡ πολύτιμη κληρονομιά πὺ σᾶς ἀφήνουν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες. Μιὰ κληρονομιά ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων. Ἐνα παράδειγμα πὺ πρέπει νὰ γίνεῖ ὁδηγὸς καὶ ἐμπνευστὴς γιὰ τὸν καθένα ἀπὸ ἐσᾶς, τοὺς νέους της χώρας μας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς μεγαλύτερους, ἀγάπη ἔμπρακτη, ἀγάπη μέχρι θυσίας.

*Ἐκφωνήθηκε στὸν Ἱερό Ναὸ
Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης στίς 30 /01 /2014*

Πανηγυρικὸς Λόγος ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

Γαρυφαλλιάς Μπόνου

Ἐκπαιδευτικοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μαγούλας

Μεγάλη ἡ τιμὴ. Μεγάλος ὅμως καὶ ὁ κίνδυνος νὰ φανοῦμε ἄδικοι καὶ ἀνάξιοι, ὅταν τὸ χρέος μας εἶναι νὰ ἀναφερθοῦμε στους Τρεῖς Ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Παιδείας μας.

Ὅμως, σήμερα, τὴν ἐποχὴ ποὺ οἱ Θεοσμοί, ἡ Πίστη καὶ ἡ Γνώση δοκιμάζονται τόσο, ἔρχεται, τὸ διαχρονικὸ μήνυμα, ἡ ἐπίκαιρη διδασκαλία καὶ ἡ βαθειὰ γνώση, ἐκείνων ποὺ ἀναδείχθηκαν Προστάτες τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς Παιδείας, νὰ φωτίσει τὴ σκέψη μας, νὰ ἐμπνεύσει τὸ λόγο μας καὶ νὰ ἐνθουσιάσει τὴν ψυχὴ μας...

Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι τὸ ἂν εἶναι ἐπίκαιρα, τὸ ἔργο καὶ ἡ διδασκαλία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἀλλὰ τὸ γιατί εἶναι τόσο ἐπίκαιρα. Ο Βασίλειος ὁ Μέγας, ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, μπορεῖ νὰ ἔζησαν 16 αἰῶνες πρὶν, ἀλλὰ ἡ διδασκαλία τοὺς ἀφοροῦσε μιὰ ἐποχὴ κοσμοϊστορικῶν ἀλλαγῶν.

Ἅγιοι. Ἱεράρχες. Διδάσκαλοι. Πατέρες. Δοχεῖα τοῦ πνεύματος, ἀλωτῆρες τῆς χάριτος, σάλπιγγες τῆς Θεολογίας ὅπως τοὺς ἔχει χαρακτηρίσει ἐμπνευσμένα ὁ Ἐπίσκοπος κ. Εὐστάθιος. Καὶ οἱ τρεῖς Μεγάλοι, καὶ οἱ τρεῖς Χρυσόστομοι καὶ οἱ τρεῖς Θεολόγοι. Καὶ πίσω τους; Δίπλα τους; Μέσα τους; Τρεῖς ἁγίες, ἥρωίδες, εὐλογημένες, μητέρες. Ἡ Ἑμμέλεια, ἡ Ἀνθοῦσα, ἡ Νόνα.

Σήμερα, λοιπόν, ὅπου ἡ σύγχυση τῶν σκοπῶν χαρακτηρίζει τὴν ἐποχὴ μας. Σήμερα ποὺ ἡ ἀγάπη ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν κοινωνία μας. Σήμερα, 1600 χρόνια μετὰ, ὅπως λυτρωτικὰ συμπέρανε πρὸ ἐτῶν ὁ

μακαριστὸς π. Παναγιώτης Ρούτσης, ἡ διδασκαλία μπορεῖ νὰ ἀναδυθεῖ καὶ ἀναδειχθεῖ σὲ δίκαιο καὶ χρήσιμο μαχαίρι γιὰ τὴν υπεράσπιση τῆς ἀλήθειας, τὴ διατράνωση τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς παιδείας καὶ τὴν αὐτοκριτικὴ τῆς ἐκπαίδευσης.

Στὴν ἐποχὴ μας ποὺ περισσεύουν τὰ λαμπερὰ εἶδωλα κι λείπουν τὰ ταπεινὰ πρότυπα, οἱ Ἅγιες μητέρες τῶν τριῶν Φωστήρων τῆς Γνώσεως, οἱ μητέρες ποὺ προετοίμασαν, ποὺ ἀφιερώθηκαν, ποὺ θυσιάστηκαν, ἔρχονται νὰ ὑποδείξουν τὸν δρόμο, στὸν πνευματικὸ, στὸ διδάσκαλο, στὸν γονέα.

...Βρισκόμαστε στὸν 4ο μ.Χ. αἰῶνα. Ζοῦν, διδάσκουν καὶ ἀγιάζουν οἱ Τρεῖς λαμπροὶ Ἱεράρχες ποὺ θεμελίωσαν τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴ Παιδεία. Εἶναι ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ Ἀνατολὴ γεωπολιτικὰ πρωτοστατεῖ καὶ προβληματίζει ὅπως σήμερα ἡ Δύση καὶ ἡ Εὐρώπη.

Ἐποχὴ γιὰ τὴν ὁποία ὁ Μέγας Βασίλειος περιγράφει: Λιμὸς ἀγάπης, πονηρία ἀμέτρητη, ἀτομικότητα, χαμένη ἡ δικαιοσύνη.

Ἐποχὴ γιὰ τὴν ὁποία ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μας πληροφορεῖ: Δὲν ὑπάρχει ἀσφαλὴς φίλος οὔτε βέβαιος ἀδελφός. Παντοῦ μύρια προσωπεῖα. Πολλές των προβάτων οἱ δορές, ἀναριθμητοὶ ὅμως οἱ κρυμμένοι λύκοι.

Οἱ τρεῖς Πατέρες ἐξηγοῦν πὼς βυθιζόταν ὁ ἄνθρωπος μέσα στὴ ρουτίνα ἀκόμα καὶ αὐτῆς τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς. Πὼς οἱ διδασκὰς καὶ οἱ διδάσκαλοι εἶχαν χάσει τὸ περιεχόμενο καὶ τὴν οὐσία τους.

Εἶναι, λοιπόν ἡ ἐποχή, εἶναι ἡ ὥρα, πού οἱ τρεῖς μελίρρυτοι ποταμοὶ τῆς σοφίας ἔρχονται νὰ ἀνατρέψουν τὴν πτώση καὶ νὰ ἀναστήσουν τὴν ἀλήθεια. Φάροι πορείας πρὸς τὸν Θεό. Πύργοι πίστεως καὶ ἀγώνα. Πελάγη γνώσεως καὶ ἀλήθειας. Διδάσκαλοι στὴ θεωρία καὶ στὴν πράξη. Παιδαγωγοὶ ἀξεπέραστοι καὶ περισπούδαστοι.

Ἡ ἱστορία τῆς Πίστεως καὶ τῆς Ἀνθρωπότητας τοὺς κατέγραψε ὡς πρῶτους καὶ μεγάλους Διδασκάλους καὶ ἀνέδειξε τὸ προσὸν τῆς Θεόπνευστης ἰκανότητάς τους.

“Ὅμως τὸ μυστικὸ τοῦ μεγαλείου των Τριῶν Ἱεραρχῶν εὐρίσκεται στὶς τρεῖς εὐσεβεῖς μητέρες τους, ὅπως ἐπίμονα γράφει ὁ Θεολόγος Ἀθανάσιος Σκαρμογιάννης.

Οἱ ἴδιοι οἱ Πατέρες στὰ συγγράμματά τους ὁμολογοῦν καὶ διατυμπανίζουν στὶς ἐπόμενες γενιές τὴν ὕψιστη καὶ μεγάλη δύναμη τὴν ὁποία ἔχει ἡ συνεργὸς τοῦ Θεοῦ πού λέγεται Μητέρα. Χριστιανὲς μητέρες πού λαξεύουν ψυχὲς κι ἐμπνέουν ἰδανικά. Νὰ μιὰ ἀκόμα διαχρονικὴ καὶ σήμερα ἐπίκαιρη, πτυχή τοῦ Βίου τῶν Τριῶν υἱῶν καὶ Ἱεραρχῶν πού σήμερα τιμοῦμε.

Τολμώντας νὰ σταχυολογήσουμε, σημεῖα ἀπὸ τὴν διδασκαλία τῶν τριῶν Φωστήρων τῆς Τρισηλίου Θεότητος, θὰ ἀντιληφθοῦμε ὅτι οἱ παιδαγωγικὲς τους θέσεις δὲν ἔχουν ἀπλὰ διαχρονικότητα, ἀλλὰ ἀποτελοῦν θεμελιώδεις ἀρχὲς τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς παιδείας, τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς μόρφωσης.

-Υποδεικνυαν ὅτι ὁ παιδαγωγὸς πρέπει νὰ ἔχει φρόνηση, ἐμπειρία καὶ γνώση ψυχολογίας τοῦ ἀνθρώπου. Νὰ εἶναι ἀκέραιος σὲ χαρακτήρα, ἀμνησικακὸς καὶ ἀκενόδοξος.

-Πρότυπο πρὸς μίμηση. Νὰ στηρίζει τὴ διδασκαλία του στὴν κατανοητὴ γλῶσσα καὶ στὶς ἀρχὲς τῆς αὐτενέργειας, τῆς ἐποπτείας καὶ τῆς ἐργασίας.

-Ὁ δάσκαλος καὶ ὁ γονεὺς πρέπει νὰ ἐξακριβώνουν τὶς ἔμφυτες κλίσεις τοῦ παιδιοῦ καὶ νὰ τὸ προσανατολίζουν ἀνάλογα.

-Μὲ εὐθύνη κι ἐποπτεία δασκάλων καὶ γονέων τὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ ἀκοῦν καὶ νὰ βλέπουν τίποτα ἄτοπο.

-Στὸ σχολεῖο πρέπει νὰ διαπλάθονται χριστιανικὲς προσωπικότητες πού προτάσσουν τὸν σεβασμὸ στὸ Θεὸ καὶ ἀγαποῦν τὸν πλοῦτο τῶν ἀρετῶν καὶ ὄχι τοῦ χρήματός.

-Ἡ ἀγωγή τῶν παιδιῶν πρέπει νὰ ἀρχίζει πολὺ νωρὶς. Μὲ προσοχὴ καὶ ὑπομονὴ οἱ δάσκαλοι, ὡς γλύπτες, φιλοτεχνοῦν θαυμάσια ἀγάλματα ἀφαιρώντας ὅ,τι περιττὸ καὶ προσθέτοντας ὅ,τι λείπει.

-Ἡ πρώτη ἀρετὴ τοῦ δασκάλου εἶναι ἡ ἀγάπη πού ἐκπέμπεται ἀπὸ τὸν δάσκαλο κι ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸν μαθητὴ.

-Ἐλεύθερος ἄνθρωπος πού λέει τὴ γνώμη του εἶναι ὁ καλὸς δάσκαλος πού μπορεῖ καὶ νὰ ἐξατομικεῖ τὶς ἀνάγκες τῶν μαθητῶν του.

-Λειτουργὸς πού πρέπει νὰ λαμβάνει ἄφθονες καὶ ἀνάλογες ἀποδοχὲς προκειμένου ἀπερίσπαστος νὰ ἀφοσιώνεται στὸ δύσκολο καὶ κρίσιμο ἔργο του.

-Ἡ τιμωρία καὶ ὁ ἔπαινος ἔχουν μεγάλη σημασία στὴ διαπαιδαγώγηση. Ἐπιτίμηση καὶ ὄχι ὄνειδισμός. Ἀπειλή ἀλλὰ ὄχι ξύλο. Ἀμοιβὴ καὶ ἔπαινος στὶς καλὲς πράξεις καὶ ἐπιδόσεις.

Οἱ Πατέρες, Θεολόγοι καὶ Διδάσκαλοι εἶναι αὐτοὶ πού ἰδανικά καὶ ἀπόλυτα συνδέουν τὴ χριστιανικὴ μὲ τὴν ἑλληνικὴ παιδεία. Κανένας θησαυρὸς τῆς ἑλληνικῆς παιδείας δὲν πρέπει νὰ χαθεῖ. Ἡ ἑλληνικὴ παιδεία στολίζει τὴ χριστιανικὴ ἀλήθεια.

Πόσο σημερινὰ εἶναι τὰ διδάγματα καὶ οἱ ὑποδείξεις τῶν θεοτρόπων δασκάλων! Πόσο σημαντικὰ καὶ θεμελιώδη γιὰ τὴν

ἐκπαίδευση καὶ ἀγωγή τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων!

Πηγαῖες προσεγγίσεις ἀλεσμένες ἀπὸ τὰ λιθάρια τῆς γνώσης, τῆς μόρφωσης, τοῦ στοχασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης. Σύμφυτες μὲ τὴν ἀλήθεια καὶ ἀνθεκτικὲς σὲ κάθε δοκιμασία καλόπιστων καὶ κακόπιστων μέσα στοὺς αἰῶνες.

Πόσο δύσκολο εἶναι ὅμως σήμερα νὰ εὐθυγραμμισθοῦμε σὲ αὐτὲς τὶς ἀρχές τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Ἡ σύγχυση ἀλλὰ καὶ ἡ ἄλωση στὸν χῶρο τῆς Παιδείας ἔχει ἀποθρασύνει τοὺς ὑπονομευτὲς καὶ ἀποσπάσει τοὺς λειτουργοὺς της...

Ἴσως λείπει ἀπὸ τὸ θεμέλιό της ὁ ρόλος τῆς μητέρας ποὺ συνεργάστηκε μὲ τὸν Θεό.

Ἡ μητέρα ἐκείνη ποὺ πετυχαίνει τὴν ἀρμονία στὴ ζωὴ. Ποὺ δὲν ἐπιδιώκει τὸν πλοῦτο, τὰ ἀξιώματα καὶ τὴ δόξα ἀλλὰ τὴν εὐγένεια, τὴν εὐσέβεια, τὴν ταπεινοφροσύνη.

Ἡ μητέρα – παιδαγωγός, πολύτεκνη καὶ καλλιτέκνη. Αὐτὴ ποὺ πέρα ἀπὸ τὶς γνώσεις δίνει καὶ τὴ σοφία. Γιατί ὅπως καὶ ὁ Χρυσόστομος ἔλεγε: «οὐ τὸ τεκεῖν ποιεῖ μητέρα, ἀλλὰ τὸ θρέψαι καλῶς...» Τὴ μητέρα δὲν τὴν κάνει ἡ γέννηση ἀλλὰ ἡ καλὴ ἀνατροφή.

Οἱ μητέρες τῶν διδασκάλων ποὺ σήμερα τιμοῦμε εἶναι οἱ φυσικοὶ καὶ ἠθικοὶ αὐτουργοὶ τῆς ἀγιότητος καὶ τῆς πληρότητάς τους.

Φρουροὶ μὲ ἀγγελικὲς δυνάμεις. Γυναῖκες μὲ ὑπομονή, βυθισμένες στὴν προσευχή. Μὲ πνευματικὴ ζωὴ καὶ εὐσέβεια. Ἐβαλαν στὰ χέρια τῶν παιδιῶν τους τὴν Ἁγία Γραφή, ἀλλὰ καὶ ἄνοιξαν τοὺς ὀρίζοντες γιὰ γνώση καὶ μόρφωση στὴν Ἀθήνα, στὴ Συρία καὶ ὅλο τὸν κόσμο.

Μὲ ἀγάπη, μὲ χαρὰ καὶ στοργή, μὲ πίστη ἔφεραν στοῦ κόσμου τὰ

πνευματικὰ σταυροδρόμια πυρσοῦς ἀλήθειας, δεῖκτες σοφίας καὶ ἀγίους διδασκαλίας.

Ἡ Ἐμμέλεια, ἡ μητέρα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Ἡ Ἀνθοῦσα, ἡ μητέρα τοῦ Ἰωάννη τοῦ Χρυσοστόμου. Ἡ Νόνα, ἡ μητέρα τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Δεῖτε τὴ συνάφεια, τὴν ἀλληλουχία, τὴ σχέση καὶ τὸ σφριχταγκάλισμα στὴν Πίστη τῶν μητέρων – παιδαγωγῶν καὶ στὸ ζῆλο τῶν υἱῶν – διδασκάλων.

Νιώστε τὴ συνέχεια στὴ θέρμη ἀπὸ τὴ μητέρα στὸ παιδί, ἀπὸ τὴν παιδεύτρια στὸν μαθητή. Ἐντοπίστε τὴ σημασία τῆς ἔμπνευσης καὶ τῆς θυσίας ἀπὸ τὴ μητέρα στὸν Μέγα, ἀπὸ τὴ μητέρα στὸν Χρυσόστομο, ἀπὸ τὴ μητέρα στὸν Θεολόγο.

Ἀπολαῦστε τὸ μεγαλεῖο τῆς δικαίωσης ὄλων. Διακρίνετε τὴν ἀναγνώριση καὶ τὴν ἀνταπόδοση τοῦ Θεοῦ ἀγῶνα καὶ τῆς Θεόπνευστης προσπάθειας στὸ πρόσωπο τῶν συνεργῶν τοῦ Θεοῦ, τῶν μητέρων.

Ὁ μέγας φιλόσοφος καὶ παιδαγωγὸς Φίχτε κάτι ἀναζητοῦσε μέσα ἀπὸ τὸν προβληματισμό του: «ἡ τύχη ἐνὸς λαοῦ, ἡ ἀκμὴ ἢ ἡ παρακμὴ τοῦ ἔξαρτῶνται ἐκ μόνης τῆς ἀγωγῆς, τῆς ὁποίας τυγχάνει ἡ νεολαία του»

Ἐμεῖς σήμερα, ἄς εὐχαριστοῦμε ποὺ ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ Παιδεία μᾶς δείχνει τὴν ἀπόστασή μας ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας, ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς ἀγωγῆς καὶ τὸ ξέφωτο τῆς γνώσης.

Σὲ αὐτὸ τὸ ταξίδι τῆς προσέγγισης κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ πορευθεῖ μόνος.

Διδάσκαλοι, Μαθητές, Γονεῖς, κόμπι προσευχῆς στὸ κομποσκοῖνι τῆς Παιδείας γιὰ τὸν ἄνθρωπο τῆς συνειδητῆς ἀγάπης.

*Ἐκφωνήθηκε στὸν Ἱερό Ναὸ
Ὁσίου Νίκωνος Σπάρτης κατὰ
τὸν πανηγυρικὸ Ἑσπερινὸ στίς 29/01/2014*

Πανηγυρικὸς Λόγος ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

Ἰωάννου Κονδυλόπουλου
Φιλολόγου 4^{ου} Γυμνασίου Σπάρτης

Τιμοῦμε σήμερα τὴν κοινὴ ἑορτὴ τῶν τριῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Γιορτάζουμε ὅλοι ἐμεῖς ποὺ ἐμπλεκόμαστε στὴν ἐκπαιδευτικὴ διαδικασία, ἐκπαιδευτικοί, μαθητές, γονεῖς. Ἐπιπλέον, σήμερα εἶναι ἡ γιορτὴ τοῦ πνευματικοῦ κόσμου αὐτοῦ του τόπου, ὄλων ἐκείνων ποὺ ἀφιερώνουν τὴ σκέψη καὶ τὴ ζωὴ τους στὰ γράμματα. Εἶναι, ἐντέλει, ἡ ἡμέρα αὐτῶν ποὺ θεωροῦν ὅτι ἡ ζωὴ καταξιώνεται κυρίως μέσα, ἀπὸ τὸν πνευματικὸ μόχθο.

Τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχει ἀνοίξει ἀπροσδόκητα ἡ συζήτηση γιὰ τὸ ἂν ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι ἀργία ἢ σχολικὴ ἑορτὴ. Ἡ σημερινὴ μας παρουσία ἐδῶ ἀποτελεῖ τὴν ἀπάντηση ὄλων μας στὸ ψευτοδίλημμα. Μᾶς δίνεται ἔτσι ἡ εὐκαιρία νὰ τιμήσουμε ὄχι μόνον τοὺς τρεῖς μεγάλους Οἰκουμενικοὺς Διδασκάλους τῆς ὀρθόδοξης πίστεως, ἀλλὰ καὶ ὄλους μας τοὺς δασκάλους, ζῶντας τὲ καὶ τεθνεῶτας.

Ἔχουμε, ἐπίσης, τὴ δυνατότητα νὰ θυμηθοῦμε λίγα στοιχεῖα ἀπὸ τὴ συναρπαστικὴ ζωὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ὥστε νὰ προσπαθήσουμε, ἂν, καὶ ὅπου, εἶναι δυνατόν, νὰ τοὺς μιμηθοῦμε. Naί, ἐπιτρέψτε μου νὰ χρησιμοποιοῦμαι τὴ λέξη «συναρπαστικὴ» καὶ ἄς φαίνεται ἴσως, ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀδόκιμη ὅταν ἀναφέρεται σὲ ἄγιους τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὑπάρχει, ὅμως, ἄραγε ἀγώνας συναρπαστικότερος ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τὸν πνευματικὸ;

Ἄς ἀφήσουμε, λοιπόν, τὴ φαντασία μας νὰ

ξαναγυρίσει στὰ χρόνια ἐκεῖνα. Ἡ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία, διάδοχός τῆς Ρωμαϊκῆς, κάνει τὰ πρῶτα τῆς βήματα ὡς κράτος χριστιανικό. Ὁ παλαιὸς ἑλληνικὸς κόσμος, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἤδη τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἔχει ἀρχίσει νὰ νιώθει ἄβολα στὰ στενὰ ὅρια τῶν πόλεων-κρατῶν.

Ἀνοίγει τὰ φτερά του καί, μὲ ὄχημα τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ τὸν ἑλληνικὸ πολιτισμὸ, ἐπισκιάζει κατακτημένους καὶ κατακτητές. Τοὺς ἐπισκιάζει φωτίζοντάς τους. Ἐξὶ ὀλόκληρους αἰῶνες μετὰ τὴν ἐκστρατεία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἔχουν ἀναδειχθεῖ ὡς νέα πνευματικὰ κέντρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Ἀντιόχεια, ἐνῶ ἡ Ἀθήνα ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελεῖ πνευματικὴ πυξίδα. Σὲ αὐτὰ τὰ πνευματικὰ κέντρα θὰ προστρέξουν γιὰ νὰ γευθοῦν τὰ ἀγαθὰ τῆς γνώσης τρεῖς φιλομαθεῖς νέοι, προερχόμενοι ἀπὸ διαφορετικὰ σημεῖα τοῦ «μεγάλου ἑλληνικοῦ κόσμου». Θὰ ἔχουν καὶ οἱ τρεῖς τοὺς δασκάλους σπουδαίους, ἀνάμεσά τους τὸν ἔθνικὸ ρήτορα καὶ ἐκπρόσωπο τῆς δεύτερης σοφιστικῆς, τὸν Λιβάνιο. Οἱ δύο ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς νέους, ὁ Βασίλειος καὶ ὁ Γρηγόριος, θὰ συμφοιτήσουν στὶς σχολές τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπὸ τότε θὰ τοὺς συνδέει φιλία πνευματικὴ.

Στὸ πρόσωπο, λοιπόν, τῶν τριῶν νέων, στὰ μέρη ὅπου ἀνδρώθηκαν καὶ σπούδασαν, συναντήθηκαν τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Χάρη σὲ αὐτούς, βέβαια, προετοιμάστηκε καὶ τὸ μέλλον του. Καὶ αὐτό, γιατί σὲ ἀντίθεση μὲ πολλοὺς Χριστιανούς, ποὺ ἀπέφευγαν ἀκόμη καὶ νὰ

πλησιάζουν τὰ κείμενα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὡς εἰδωλολατρικά, οἱ τρεῖς φερέλπιδες νέοι ὑποκλίνονται στοῦ μεγαλεῖο της ἑλληνικῆς γλώσσας, ἀναγνωρίζουν τὴν παιδευτικὴ ἀξία τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων, χρησιμοποιοῦν, ἐν τέλει, τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο σκέφτονται καὶ ἐκφράζονται οἱ ἀρχαῖοι σοφοί, γιὰ νὰ μιλήσουν γιὰ ὅ,τι οἱ ἴδιοι θεωροῦν ἀληθινό, γιὰ τὴν πίστη τους στὸν ἕναν καὶ μοναδικὸ Θεό. Ἄντι νὰ καίνε τὰ βιβλία τῶν ιδεολογικῶν καὶ θρησκευτικῶν τους ἀντιπάλων, ἐκμεταλλεύονται τὰ προτερήματά τους καὶ ἀντλοῦν τρόπους σκέψης καὶ ἔκφρασης, γιὰ νὰ ἐξηγήσουν, μὲ τρόπο ἐπιστημονικὸ καὶ καταληπτὸ συνάμα, τὰ μεγάλα δόγματα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἰδοῦ, τὸ μέγα μάθημα ἀπὸ αὐτὴν τοὺς τὴν ἐπιλογή: τὸν «ἄλλον», τὸν ξένο, τὸν ἀντίπαλο, ὀφείλεις νὰ τὸν σέβεσαι, νὰ τὸν μελετᾷς καὶ νὰ ἀξιοποιεῖς ὅσα στοιχεῖα τὸν καθιστοῦν ἄξιο μίμησης, προσπαθώντας, παράλληλα, νὰ τὸν ξεπεράσεις μὲ τὴ δική σου ἀλήθεια.

Ἀπὸ τὴ στιγμή, λοιπόν, πού οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ἐκμεταλλεύονται τὴ μαθητεία τους στοῦ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πνεῦμα πρὸς ὄφελος καὶ διάδοση τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμή ἄρχισε νὰ γράφεται ἕνα καινούριο, λαμπρὸ βιβλίον στὴν ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ὀλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητας. Καὶ μόνο γιὰ τὸ γεγονός τῆς σωτηρίας τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματείας ἀξίζει, ἐπομένως, νὰ τοὺς θεωροῦμε ὡς πανάξιους προστάτες τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κόσμου.

Ὅστόσο, πολλὰ ἀκόμη στοιχεῖα ἀπὸ τὴ ζωὴ τους, ἔρχονται νὰ προστεθοῦν σὲ αὐτὰ γιὰ τὰ ὁποῖα ἀξίζει νὰ τοὺς ἔχουμε ὁδηγούς μας, εἰδικὰ στὶς δύσκολες στιγμὲς πού περνᾷ αὐτὸς ὁ τόπος.

Πρῶτον: πίστεψαν βαθιὰ καὶ ἀγωνίστηκαν

γιὰ τὴν πίστη τοὺς αὐτῆ. Δὲν περιορίστηκαν, ὅμως, στὴ θεωρητικὴ μελέτη καὶ στὰ ὁμορφα λόγια, δοκίμασαν τὶς ιδέες καὶ τὸν ἑαυτό τους στὴν πράξη. Συνάμα, δὲ λιποψύχησαν καὶ δὲ λύγισαν μπροστὰ στοῦ σκληροῦ πρόσωπο καὶ τὶς αὐθαιρεσίες τῆς ἐξουσίας. Ἀντιστάθηκαν γιὰ τὰ πιστεύω τους, ἀδιαφορώντας γιὰ τὸ τίμημα.

Ἄς τοὺς συγκρίνουμε, στοῦ σημεῖο αὐτοῦ μὲ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς σημερινούς δῆθεν πνευματικούς ταγούς, πού ὀρρωδοῦν ἐμπρὸς στὴν ἀβεβαιότητα τοῦ μέλλοντος, πού σιωποῦν παρὰ τὴν καθημερινὴ καταπάτηση τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀπλοῦ λαοῦ, πού ἐξακολουθοῦν νὰ κολακεύουν τοὺς ἄρχοντες, ζητιανεύοντας ὑλικές ἀπολαβές ἢ μιὰ ὑστεροφημία πού δὲν τοὺς πρέπει.

Δεύτερον: οἱ τρεῖς ἅγιοι πού τιμοῦμε σήμερα μᾶς ἔδειξαν τί σημαίνει ἀληθινὸς ἱεράρχης. Ἀνέλαβαν ὑψηλὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα, χωρὶς ποτὲ νὰ ὑποκύψουν στὴν ἀλαζονεία τοῦ ναρκισσισμοῦ καὶ τῆς ματαιοδοξίας. Ὁ Βασίλειος, πραγματικὰ Μέγας, ἰδρύει τὴ Βασιλειάδα, κέντρο περιθαλψῆς καὶ φροντίδας τῶν ἀσθενέστερων κοινωνικὰ ἀτόμων, διδάσκοντας μας τὴν ἀξία τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ἀλληλεγγύης. Ὁ σοφὸς λαὸς ἀναγνώρισε αὐτὴν τοῦ τῆς διακονίας: ἀκόμη καὶ σήμερα, τὰ Ἑλληνόπουλα, τὸν Ἀϊ-Βασίλη περιμένουν κάθε Πρωτοχρονιά, γιὰ νὰ τοὺς φέρει τὰ δῶρα τῆς χαρᾶς. Ἄς θυμηθοῦμε, ἐπίσης, ὅτι ὡς ἐπίσκοποι οἱ τιμώμενοι ἱεράρχες ἐπέδειξαν ἀγωνιστικὸ φρόνημα σὲ μιὰ ιδιαίτερα ταραγμένη ἐποχὴ: ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὑπέστη δολοφονικὴ ἐπίθεση ὑπερασπιζόμενος τὸ ὀρθόδοξο δόγμα ἀπέναντι στὶς ἀρειανικὲς δοξασίες καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος συκοφαντήθηκε καὶ ἐξορίστηκε ὅταν τὰ ἔβαλε μὲ τὴν ἴδια τὴν αὐτοκράτειρα Εὐδοξία. Κάθε ἡγέτης, λοιπόν, ἐκκλησιαστικὸς ἢ μὴ, ὀφείλει νὰ ἀντλεῖ ἐμπνευση καὶ δύναμη

ἀπό τούς Τρεῖς Ἱεράρχες, ἂν θέλει νὰ εἶναι καὶ νὰ λέγεται ἡγέτης ἀληθινός.

Τρίτον: Καὶ οἱ τρεῖς τους ὑπῆρξαν πολυδιάστατες προσωπικότητες. Ἄς θυμηθοῦμε ὅτι ὁ Γρηγόριος ἐκτός ἀπὸ σπουδαῖος θεολόγος ἦταν καὶ μεγάλος ποιητής καὶ πῶς ὁ Ἰωάννης συνέπαιρνε τὰ πλήθη μὲ τὴ ρητορική του δεινότητα, ἐξ οὗ καὶ ἡ προσωνομία Χρυσόστομος. Ἀπέναντι στὴ μονομέρεια καὶ τὴ στείρα ἐξειδικεύση τῶν σημερινῶν ἐπιστημόνων, στὴν ἀπόρριψη τῶν ἀνθρωπιστικῶν σπουδῶν, πού θεωροῦνται ἄχρηστες, γιατί δῆθεν δὲν παράγουν πλοῦτο, οἱ Μεγάλοι Πατέρες ἀντιπροτείνουν ὡς παράδειγμα, τὴν ἀξία τῆς ἀνθρωπιστικῆς καλλιέργειας καὶ τῆς πολυπλευρῆς συγκρότησης τοῦ πνεύματος.

Τέταρτον: οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες μᾶς θυμίζουν τὴν ἀξία τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τούς γονεῖς μας καὶ πρὸς τὸν ἱερό θεσμό τῆς οἰκογένειας, αὐτὸν πού κάποιοι προσπαθοῦν νὰ τὸν παρυσιάσουν ὡς κάτι δῆθεν ξεπερασμένο. Ἄς ἀναφέρουμε ἐδῶ ὅτι ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἔγραψε τὰ πιὸ συγκινητικά του ποιήματα ἀφιερωμένα στὴ μνήμη τῆς μητέρας τοῦ Νόννας. Ἡ μητέρα τοῦ ἁγίου Ἰωάννη, Ἀνθοῦσα, τὸν ἀνέθρεψε μόνη της, καθὼς χήρεψε ὅταν αὐτὸς ἦταν λίγων μηνῶν, ἐνῶ ἡ μητέρα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἡ ἁγία Ἑμμέλεια, μεγάλωσε ἐννέα ἀξιόλογα παιδιά, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα ἀκόμη ἕναν ἅγιο καὶ πατέρα τῆς Ἐκκλησίας, τὸν ἀδελφό του Μεγάλου Βασιλείου, τὸν Γρηγόριο Νύσσης.

Ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι στοὺς γεροντότερους, τούς ὁποίους οἱ κοινωνίες μας ἀρέσκονται νὰ θεωροῦν βαρίδια γιὰ τὰ ἀσφαλίστικα ταμεῖα, ἔδωσαν οἱ τρεῖς Πατέρες τὴ θέση πού τούς ἀξίζει: ἡ μέριμνα καὶ φροντίδα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου γι' αὐτούς μᾶς δείχνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποδεικνυόμαστε ἀγνώμονες ἀπέναντι στοὺς ἀνθρώπους τῆς τρίτης ἡλικίας, σὲ ἐκείνους πού μὲ τὴ

φθορὰ καὶ τὴν ἀπώλεια τῆς δυνάμει τους μᾶς ὑπενθυμίζουν ὅτι εἴμαστε ἄνθρωποι, ἀλλὰ μὲ τὴ σοφία καὶ τὴν πείρα τους μᾶς βοηθοῦν νὰ γίνουμε καλύτεροι ἄνθρωποι.

Πέμπτον καὶ σημαντικότερο, καθὼς ἡ σημερινὴ γιορτὴ εἶναι σχολική: οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες μᾶς ὑπενθυμίζουν τὴ σπουδαιότητα τοῦ ρόλου τοῦ δασκάλου καὶ τῆς παρέμβασής του στὸ κοινωνικὸ γίνεσθαι. Μᾶς ἔδειξαν ὅτι πρέπει νὰ τιμοῦμε τούς δασκάλους μας, ἀκόμη καὶ ἂν στὴν πορεία τοῦ βίου μας οἱ ιδέες καὶ τὰ πιστεύω μας μᾶς κάνουν νὰ συγκρουστοῦμε μαζί τους. Οἱ Μεγάλοι αὐτοὶ Πατέρες ποτὲ δὲν ξέχασαν τί τούς προσέφεραν οἱ δικοὶ τους δάσκαλοι. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι καὶ οἱ δικοὶ μας μαθητές, ἐσεῖς ἀγαπητά μας παιδιά, ὅσο κι ἂν καμιὰ φορά, πάνω στὴν ἔξαρση τῆς ἐφηβείας σας, μᾶς ἀμφισβητεῖτε, γνωρίζετε καὶ ἀναγνωρίζετε ἐνδόμυχα τὸν ἀγῶνα μας νὰ σᾶς βοηθήσουμε, μὲ ὅποια ἐφόδια διαθέτει ὁ καθένας ἀπὸ ἐμᾶς. Βέβαια, μέσα στὴ γενικότερη ἀποδόμηση καὶ ἀπαξίωση τῶν πάντων, ἐμεῖς οἱ ἐκπαιδευτικοὶ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ ἀποτελέσουμε τὴν ἐξαίρεση καὶ νὰ μὴ λοιδορηθοῦμε ἀπὸ τὰ γνωστὰ κέντρα ἀπαξίωσης τῶν θεσμῶν. Φταῖμε καὶ οἱ ἴδιοι σὲ αὐτό, μὲ κάποιες ἀστοχίες ἢ παραλείψεις μας. Ὡστόσο, ὁ Ἑλληνας δάσκαλος ἀντιστέκεται στὴν προϋοῦσα παρακμὴ τοῦ κοινωνικοῦ μας βίου. Ἐπιτελεῖ μὲ εὐσυνειδησία τὰ καθήκοντά του, χωρὶς νὰ πτοεῖται ἀπὸ τὶς μειώσεις μισθῶν καὶ ἐπιδομάτων. Ἐχει κρατήσει ἀλώβητο τὸ κύρος καὶ τὴν ἀξιοπιστία τῶν ἐξετάσεων, ἐνδοσχολικῶν καὶ Πανελληνίων. Ξενυχτᾷ μελετώντας. Προσπαθεῖ νὰ ἐπιμορφωθεῖ, συχνὰ μὲ δικά του ἔξοδα. Στηρίζει τὴν ἐλληνικὴ οἰκογένεια. Καὶ αὐτό, πιστεύω, ὅτι οἱ μαθητὲς μας μᾶς τὸ ἀναγνωρίζουν.

Λίγο πρὶν κλείσω, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ

ἀφιερῶσω τὸ τελευταῖο τμήμα τῆς ὁμιλίας μου στὰ παιδιά τῶν τελευταίων τάξεων τοῦ Λυκείου, πού μπαίνουν πιά στήν τελική εὐθεΐα γιά μιὰ ἀπό τίς πλέον ψυχοφθόρες διαδικασίες στή ζωὴ τῶν Ἑλληνόπουλων, αὐτῆ τῶν Πανελληνίων Ἐξετάσεων. Κατάρχας, τὸ παράδειγμα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν κάποιους ἀπὸ ἐσᾶς, μπορεῖ νὰ σᾶς ἐμπνεύσει καὶ νὰ σᾶς στηρίξει τίς στιγμές πού ὁ κάματος, ψυχικός καὶ σωματικός, θὰ προσπαθεῖ νὰ σᾶς λυγίσει καὶ θὰ σᾶς ψιθυρίζει νὰ ἐγκαταλείψετε τὴν προσπάθειά σας. Μὴν ξεχνᾶτε, λοιπόν, τότε τὸ ἀγωνιστικὸ πνεῦμα πού οἱ τρεῖς αὐτοὶ Μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας ἐπέδειξαν σὲ ὅλη τὴ διάρκειά τῆς ζωῆς τους.

Κι ἂν πάλι σκεφθεῖτε ὅτι τόσοσ κόπος μᾶλλον θὰ πάει χαμένος καὶ ὅτι τὸ πτυχίο σας τελικὰ δὲ θὰ ἔχει ἀντίκρισμα στήν Ἑλλάδα τῆς κρίσης καὶ τῆς καλπάζουσας ἀνεργίας, ἄς θυμᾶστε ὅτι στή ζωὴ ὅλα δὲ μετριοῦνται οὔτε χρηματικά οὔτε χρησιμοθηρικά. Ἡ γνώση ἀποτελεῖ ἀπὸ μόνη τῆς ὑψιστῆ ἀξία. Καὶ κάθε καλὸς ἀγώνας, ἀσχέτως μὲ τὸ ἀποτέλεσμα καὶ τὴ δικαίωσή του, ἀξίζει ἀπὸ μόνος του. Ἀρκεῖ πού εἶναι ἔντιμος καὶ στηρίζεται σὲ ἰδανικά.

Ἄν, πάλι, κάποιοι ἀπὸ ἐσᾶς ἀναγκαστεῖτε νὰ πάρετε τὸ δρόμο γιά τὰ ξένα, γιά νὰ ἐργαστεῖτε ἢ νὰ σπουδάσετε, κάτι πού ἀπευχόμαστε, καθὼς σᾶς θέλουμε κοντά μας, νὰ εἴστε σίγουροι ὅτι δὲ θὰ πράξετε τίποτε λιγότερο ἢ περισσότερο ἀπὸ αὐτὸ πού ἔκαναν ἀνεκαθεν οἱ Ἕλληνες. Θὰ γίνετε, δηλαδή, κομμάτι τοῦ μεγάλου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ, αὐτοῦ πού δὲν περιορίζεται στὰ ἀσφυκτικά ὄρια τοῦ ἐλλαδικοῦ χώρου. Τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ, στή δημιουργία τῆς φυσιογνωμίας τοῦ ὁποίου

συντέλεσαν καὶ οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, μὲ τὴ σύνθεση Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ πού εἰσηγήθηκαν. Ἔνα, πάντως, εἶναι σίγουρο: σὲ ὅποια γωνιά τοῦ κόσμου κι ἂν βρεθεῖτε, θὰ μεγαλουργήσετε καὶ θὰ ἀποτελέσετε δασκάλους γιά τοὺς ὑπόλοιπους μὲ τίς γνώσεις, τὴν εὐστροφία καὶ τὸ ἦθος σας. Ἄς μὴν παρεξηγηθῶ: δὲ μιλῶ γιά γενετική ἢ φυλετική ἀνωτερότητα. Ἀπλῶς, ἀναλογίζομαι πὼς ὅ,τι κι ἂν κάνετε στή ζωὴ σας, ὅπου κι ἂν πᾶτε, ξεκινᾶτε τὸ ταξίδι σας μὲ τὴν πιὸ πλούσια σκευή: εἴστε, κι ἄς μὴν τὸ ἔχετε ἀκόμη συνειδητοποιήσει, παιδιά ἐνὸς πολιτισμοῦ πού ἤξερε ἀνεκαθεν νὰ ἀλλάζει μέσα στοὺς αἰῶνες καὶ νὰ προσαρμόζεται, ἀνάλογα μὲ τίς κάθε φορά προκλήσεις. Θυμηθεῖτε μὲ πόση εὐελιξία, ὀξύνοια καὶ προσαρμοστικότητα ἀντιμετώπισαν τίς προκλήσεις τῆς μεταβατικῆς ἐποχῆς στήν ὁποία ἔζησαν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες. Ἰστόσο, ὅσο κι ἂν φαίνεται πὼς ἀλλάζει ὁ πολιτισμὸς αὐτός, νὰ ξέρετε πὼς μένει στήν οὐσία τοῦ ὁ ἴδιος πάντοτε, καθὼς ἔχει τὸ ἀκριβὸ πρόνομο νὰ σέβεται καὶ νὰ καταξιώνει κάθε ἄνθρωπο ὡς εἰκόνα τοῦ ἴδιου του Θεοῦ. Εἶναι, βλέπετε, ἕνας πολιτισμὸς Πανανθρώπινος καὶ Οἰκουμενικός, γιατί ἀπλῶς εἶναι Ἀνθρώπινος, μὲ τὸ ἄλφα κεφαλαῖο. Κι αὐτὸ δὲν μποροῦν νὰ τὸ ἀλλάξουν ἢ νὰ μᾶς τὸ πάρουν οὔτε ἡ Τρόικα οὔτε τὸ κυνήγι τῆς ἀνταγωνιστικότητας οὔτε οἱ διαβόητες ἀγορές. Ἡ ζωὴ σας, λοιπόν, προβλέπεται ἐξίσου συναρπαστικὴ μὲ αὐτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, παιδιά μου. Ἀρκεῖ νὰ μὴν ξεχάσετε ποτὲ τὰ διδάγματά τους. Ἀρκεῖ νὰ θυμᾶστε πάντα τὸ λόγο τοῦ Ἐλύτη: «Εἴμαστε ἀπὸ καλὴ γενιά».

*Ἐκφωνήθηκε στὸ Ἱερό Ναὸν
Εὐαγγελιστρίας Σπάρτης στίς 30/01/2014*

Πανηγυρικὸς Λόγος ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

Σαραντούλας Κεφαλᾶ – Κουφοῦ

Ἐκπαιδευτικοῦ 5^{οῦ} Δημοτικοῦ Σχολείου Σπάρτης

Σήμερα, προσερχόμαστε ἐπίσημα κι εὐλαβικά στοὺς ἱερούς ναοὺς μας, μαθητὲς κι ἐκπαιδευτικοὶ κάθε βαθμίδας, γιὰ νὰ ἐορτάσουμε καὶ νὰ τιμήσουμε τοὺς τρεῖς Προστάτες μας Ἁγίους. Βασίλειον τὸν Μέγαν, Γρηγόριον τὸν Θεολόγον καὶ Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον.

Οἱ ἅγιοι Τρεῖς Ἱεράρχες, καθιερώθηκαν ὡς προστάτες τῶν ἑλληνικῶν Γραμμάτων καὶ τῆς Παιδείας, ἔνεκα τῆς τεράστιας καὶ διαχρονικῆς προσφορᾶς τους, στὸν τομέα τοῦ Χριστιανικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ εἰδικότερα τῆς προσφορᾶς τους στὴ διευκρίνιση καὶ διατύπωση τῆς Ὁρθόδοξης διδασκαλίας. Γιὰ τὴ δράση καὶ προσφορὰ τους αὐτή, κατὰ τὸν 4ο μ. Χ. αἰῶνα, ἡ Ἐκκλησία τους κατέταξε ὄχι μόνον ἀνάμεσα στοὺς μεγάλους ἁγίους της, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀνόμασε Οἰκουμενικοὺς Διδασκάλους, ἀφοῦ «κατήρδυσαν» μὲ «τὰ νάματα τῆς θεογνωσίας», τὴν κτίσιν ὁλόκληρον.

Ὁ κοινὸς ἐορτασμός τους, στὶς 30 Ἰανουαρίου, καθιερώθηκε ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Μαυρόποδα – μητροπολίτη τότε Εὐχαΐτων – γιὰ νὰ συμφιλιώσει τοὺς χριστιανοὺς τῆς Κωνσταντινούπολης, ποὺ εἶχαν χωριστεῖ σὲ τρεῖς παρατάξεις, τοὺς Βασιλίτες, Γρηγορίτες καὶ Ἰωαννίτες καὶ φιλονικοῦσαν διαρκῶς μεταξύ τους, γιὰ τὸ ποιὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς Ἱεράρχες ἦταν ὁ πιὸ σπουδαῖος καὶ σημαντικὸς.

Κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, ἡ ἐορτὴ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, εἶχε καθιερωθεῖ ὡς σχολικὴ καὶ ἐθνικὴ ἐορτὴ. Διάβαζαν κατὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ περικοπὲς ἀπὸ τοὺς λόγους τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ἔκαναν τὸ μνημόσυνό τους καὶ ἐκαλοῦντο ὅλοι νὰ μιμηθοῦν τὴ ζωὴ καὶ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ νὰ χτίζουν ἐκπαιδευτήρια γιὰ νὰ μορφώνονται οἱ νέοι μὲ βάση τὴς ὑψηλὲς διδασκαλίες καὶ τὰ νάματα τῶν «μελιρρῦτων ποταμῶν τῆς Σοφίας».

Τὴν ὠραία αὐτὴ παράδοση γιὰ τὴν ἐορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ὡς σχολικῆς ἐορτῆς, τὴ συνέχισε ἡ πατρίδα μας καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσή της,

ἀπὸ τὸν ὀθωμανικὸ ζυγὸ. Ἀπὸ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 1843 – '44, ἡ σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καθιέρωσε ἐπίσημα τὴν ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ὡς ἐορτὴ τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων.

Στὰ φεγγοβόλα πρόσωπα τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, τὸ ἔθνος καὶ ἡ Ἐκκλησία μας πάντοτε ἔβλεπαν τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποὺ εἶχαν καὶ τὴ σοφία τοῦ κόσμου καὶ τὴ σοφία τοῦ Θεοῦ. Ἔβλεπαν ὅτι σ' αὐτοὺς πραγματοποιεῖται ἡ ἀρμονικὴ «σύζευξις» τοῦ χριστιανικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ πνεύματος σ' ὅλη τους τὴν τελειότητα καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἐορτὴ τους ἔγινε ἐορτὴ τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς Παιδείας, τῆς ὁποίας μεγάλοι διδάσκαλοι καὶ πρότυπα ἦταν οἱ τρεῖς Ἱεράρχες. Ὁ καθένας τους ὑπῆρξε σοφὸς διδάσκαλος, ἀκούραστος κοινωνικὸς ἐργάτης, ὑπέρμαχος τῆς Ὁρθοδοξίας σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ οἱ αἰρέσεις ταλάνιζαν σοβαρὰ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ λόγος τους πότισε ὡς γάργαρα νερό, τὸ φρυγμένο ἀπ' τὴ φωτιὰ τῶν διωγμῶν – ποὺ εἶχαν προηγηθεῖ – ἔδαφος τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ οἱ ιδέες τους ξεπερνοῦσαν τὴν ἐποχὴ τους. Ἀγάπησαν μὲ πάθος τὰ γράμματα καὶ ἀγωνίστηκαν γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ δικαιοσύνη.

Ἡ σκέψη, ὁ στοχασμός, ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς τους, ἡ πνοή τους, ἦταν ὅλα ἀφιερωμένα στὴν παιδεία, τὴν οἰκογένεια καὶ τὴς αἰώνιες ἀξίες μὲ τὴς ὁποῖες ἡ θρησκεία τῆς ἐπανάστασης τῶν ψυχῶν, δηλαδὴ ὁ Χριστιανισμός, καθοδηγεῖ, ἐμψυχώνει καὶ ἀνυψώνει τὸν ἄνθρωπο. Ἐπιρρεπεῖς στὸ καλὸ, τὸ ἀναζητοῦν παντοῦ, καταπολεμώντας μὲ πάθος καὶ παρρησία τὸ κακὸ. Τοὺς συγκινεῖ βαθύτατα ὁ ἀνθρώπινος πόνος καὶ ἡ δυστυχία τοῦ συνανθρώπου καὶ ἀγωνίζονται σθεναρὰ νὰ τὰ θεραπεύσουν. Τοὺς ἀνησυχεῖ ἡ ἀμάθεια τοῦ λαοῦ καὶ προσπαθοῦν νὰ τὸν φωτίσουν γιὰ νὰ τὸν ἀπαλλάξουν ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ πνευματικοῦ σκοτόους καὶ τῆς κοινωνικῆς ἐκμετάλλευσης. Τοὺς ἐνοχλεῖ ἀκόμα ἡ ἀδικία ποὺ κυριαρχεῖ γύρω τους, ἡ κοινωνικὴ

άνισότητα, ἡ ἔλλειψη στοργῆς καὶ κοινωνικῆς μέριμνας γιὰ τοὺς ἀδυνάτους, τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς ἀπόκληρους τῆς ζωῆς. Μὲ ἀκαταμάχητο ὄπλο τὴν πίστη στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ ἀσίγαστο πάθος τὴν ἀνθρώπινη συμπαράσταση, ἀνέπτυξαν τέτοια φιλανθρωπικὴ δράση, ὅμοια μὲ τὴν ὁποία δὲ γνώρισε μέχρι σήμερα ὁ κόσμος. Πρέπει, βεβαίως, νὰ τονισθεῖ, ὅτι ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ ὀργάνωση εὐαγῶν ἰδρυμάτων, ἦταν γιὰ τὴν ἐποχὴ πού ζοῦσαν οἱ Ἅγιοι τρεῖς Ἱεράρχες, πραγματικὰ καινοφανῆς γιὰ τὸ λαὸ καὶ τὴ δημόσια διοίκηση. Οἱ ἄπλοι πολῖτες ζοῦσαν σὲ κατάσταση ἀκραίας φτώχειας καὶ ἀμέτρητοι ἄνθρωποι πέθαιναν κάθε χειμῶνα στὴν Καππαδοκία, ἀπὸ τὸ φοβερὸ κρύο καὶ ἀπὸ τὴν ἀσιτία. Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες δὲν εἶναι μόνο οἱ θεωρητικοὶ τῆς συγγραφῆς καὶ τοῦ ἄμβωνα. Εἶναι ἄνθρωποι τῆς καθημερινῆς δράσης. Μποροῦν νὰ κηρύττουν ἀπὸ ψηλά, ἀλλὰ καὶ νὰ δροῦν χαμηλά, πλάι σὲ κάθε πονεμένο καὶ κατατρεγμένο τῆς ζωῆς.

Ὁ Βασίλειος, πουλάει τὴν τεράστια πατρικὴ περιουσία του καὶ ἰδρύει τὴ περίφημη «Βασιλειάδα», ἓνα φιλανθρωπικὸ συγκρότημα μὲ νοσοκομεῖο, γηροκομεῖο, ξενῶνα, ἀκόμα καὶ διδακτήριο. Ὁ Γρηγόριος, ἰδίως εἰς τὸν περὶ φιλοπτωχίας Λόγον του, τονίζει ὅτι ὅλοι εἴμεθα πτωχοί, ἔστω καὶ ἂν μερικοὶ νομίζουν ὅτι ἔχουν περισσότερα. Καλὸς εἶναι ὁ ζῆλος - συνεχίζει ὁ ἴδιος Ἱεράρχης - καλὴ ἡ ἠσυχία, ἡ ταπεινοφροσύνη, ὅπως καὶ οἱ ἄλλες ἀρετές, ἀλλὰ κάθε μία ἀπὸ αὐτὲς ἀποτελεῖ ἓνα μονοπάτι γιὰ τὴ σωτηρία . ἡ λεωφόρος εἶναι ἡ ἀγάπη. Προτρρέπει νὰ θεραπεύουμε τὸ Χριστὸ ὄχι μόνο μὲ λατρευτικὰ μέσα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν περιποίηση τῶν φτωχῶν καὶ ἀνήμπορων ἀδελφῶν. Ἐπίσης, ὁ ἱερός Χρυσόστομος, θεωρεῖ ὡς θεμέλιό του κοινωνικοῦ βίου καὶ ρίζα πάντων των ἀγαθῶν τὴ φιλανθρωπία καὶ ἀντίθετα ὡς αἰτία πάσης κακίας καὶ ἀσεβείας τὴν ἀπανθρωπία. Ἡ ἀπανθρωπία ἢ τουλάχιστον ἡ ἀδιαφορία γιὰ τὸν πλησίον, γέννησε στὸν ἄνθρωπο τὸν πόθο αὐξήσεως τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἔφερε τὴ μάχη «ὅπου γὰρ τὸ ἐμὸν καὶ τὸ σόν, ἐκεῖ πάσα μάχης ἰδέα καὶ φιλονεικίας ὑπόθεσις ».

Παράλληλα μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ φιλανθρωπία, οἱ τρεῖς Ἱεράρχες, ἐξύμνησαν ὡς ἀποστολὴ καὶ εὐλογία τὴν ἐργασία. Ὅλες οἱ βιολογικὲς λειτουργίες τοῦ ἀνθρώπου, ἡ μάθηση, οἱ καλὲς τέ-

χνες καὶ μάλιστα ἡ ἐργασία, κατὰ τοὺς ἁγίους τρεῖς Ἱεράρχες, καλοῦνται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς μέσα ὄχι τῆς ἀπλῆς ἐπιβίωσης, ἀλλὰ ὡς μέσα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ ἄνθρωπος θὰ ἐγκεντρίσει τὶς συνθήκες τοῦ βίου του στὸ Χριστὸ, ἀλλάζοντας τὶς διασπάσεις πού δημιούργησε ἡ ἁμαρτία σὲ ὅλα τὰ επίπεδα.

Γιὰ νὰ φτάσουν, ὅμως, οἱ τιμώμενοι σήμερα τρεῖς Ἱεράρχες, στὸ ὑψηλότερο μεγαλεῖο τῆς ἐπίγειας ζωῆς τους, στηρίχθηκαν σὲ τρεῖς βασικοὺς παράγοντες: τὴν οἰκογενειακὴ ἀνατροφή μὲ κυρίαρχο πρόσωπο τὴ Μητέρα, τὴ Χριστιανικὴ Ὁρθόδοξη θρησκεία καὶ τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία.

Ἔτσι, ἐμεῖς οἱ γονεῖς καὶ οἱ ἐκπαιδευτικοί, πού ἔχουμε ἀναλάβει τὸ θεάρεστο ἔργο τῆς διὰπλασης τῆς παιδικῆς ψυχῆς, μπορούμε νὰ ἀντλοῦμε πλούσια διδάγματα πού ἔχουν διαχρονικὴ ἰσχύ καὶ ἀντοχὴ ἀνὰ τοὺς αἰῶνες, ἀπὸ τὸ βίο καὶ τὰ ἔργα τῶν Μεγάλων τούτων Φωστήρων τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν ἦταν ἄνθρωποι μὲ τὴ στενὴ ἔννοια τοῦ θεολόγου, ἀλλὰ ἦταν καὶ ψυχολόγοι. Ὅχι μόνο κήρυκες, ἀλλὰ καὶ παιδαγωγοί. Ζοῦσαν δηλαδὴ περισσότερο μὲ τὴν καρδιά καὶ λιγότερο μὲ τὴ λογικὴ, περισσότερο στοχαστικὰ παρά ἀκαδημαϊκὰ. Τὸ γενικὸ αἶσθημα πού ἀναπηδαίει ἀπὸ τὸ κήρυγμά τους, εἶναι ἡ ἀγάπη πού φτάνει ἴσαμε τὴ θυσία, πού τὴ φωτίζει ἡ αἴγλη τῆς ψυχῆς τους, τὸ ἐσώτατο θάμπος τῆς, ὡς προμήνυμα τῆς αἰωνιότητος πού τοὺς περιμένει.

Ἄς ἔρθουμε λοιπὸν σήμερα, μαθητὲς καὶ δάσκαλοι, γονεῖς καὶ πνευματικοὶ ἄνθρωποι, νὰ ἀτενίσουμε εὐλαβικὰ τὶς ἀσκητικὲς μορφὲς τῶν ἁγίων τριῶν Ἱεραρχῶν, νὰ κατοπτρεύσουμε τοὺς τρεῖς τιμώμενους Μύστες τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς σοφίας, ὡς φωτεινὰ μετέωρα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους μας. «Ὡς τὰ τοῦ φωτὸς δοχεῖα, τὰς φεγγοβόλους ἀστραπάς», ὡς τὴν ἱεράν παρακαταθήκην τῶν προγόνων μας γιὰ νὰ τὴ διαφυλάξουμε ἀλώβητη εἰς τὴν λήκυθον τῆς ψυχῆς μας, ἐμπνεόμενοι καὶ ἀναβαπτιζόμενοι εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῶν». Οἱ Ἅγιοι τρεῖς Ἱεράρχες, νὰ μᾶς προστατεύουν καὶ νὰ μᾶς καθοδηγοῦν στὸ ἔργο μας.

*Ἐκφωνήθηκε στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Σπυριδωνος
Σπάρτης στίς 30/01/2014*

Πανηγυρικὸς Λόγος ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

Κυριάκου Ν. Τσοῦκληρη

Ἐκπαιδευτικοῦ 2^{ου} Δημοτικοῦ Σχολείου Σπάρτης

Μέσα σ' ἓναν κόσμο, ὁ ὁποῖος διαθέτει μεγάλα μέσα ἀλλὰ διακρίνεται ἀπὸ σύγχυση σκοπῶν, ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία γιορτάζει σήμερα τὴ μνήμη τῶν Τριῶν Μεγίστων Φωστήρων τῆς Τρισηλίου Θεότητος. Τὸν Μέγαν Ἱεροφάντορα Βασίλειον, τὸν Θεῖον καὶ Θεορρήμονα Γρηγόριον καὶ Ἰωάννην τὸν Χρυσοῦν τὴν Γλώτταν, καὶ μᾶς καλεῖ νὰ «σκιρτήσωμεν ἀγαλλόμενοι ἐν τῇ Πανδήμῳ Πανηγύρει τῶν διδασκάλων ἡμῶν». Γιορτάζει ὅμως καὶ ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ Παιδεία μας τοὺς θεμελιωτὲς καὶ μεγάλους Προστάτες της. Ἡ γιορτὴ αὐτὴ ξεκίνησε ὡς γιορτὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, μὲ σκοπὸ νὰ τιμηθοῦν οἱ Τρεῖς μαζί μεγάλοι ἄντρες, ὡς κήρυκες τοῦ μυστηρίου τῆς Ἁγίας Τριάδας καὶ ὄχι ὡς γιορτὴ τῆς Παιδείας. Πῶς ὅμως μιὰ γιορτὴ καθαρὰ Ἐκκλησιαστικὴ καθιερώθηκε στὴν Ἑλλάδα ὡς γιορτὴ ταυτόχρονα τῶν Γραμμάτων τῆς Γνώσης καὶ τῆς Πνευματικῆς Καλλιέργειας; Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν νεότερων Βυζαντινῶν χρόνων καὶ ἰδιαίτερα τῆς Τουρκοκρατίας, ἐπικράτησε ἡ γιορτὴ ὡς γιορτὴ τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, γιατί οἱ Τρεῖς αὐτοὶ ἄνδρες ὑπῆρξαν μὲ τὴ δράση καὶ τὴ ζωὴ τους Ἐκφραστὲς τῆς γνήσιας Εὐαγγελικῆς Ἀλήθειας καὶ γνῶστες τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων. Εἶχαν ὅπως συνήθιζε νὰ λέει ὁ Μακρυγιάννης καὶ τὰ «2 πόδια γερὰ» εἶχαν δηλαδὴ πληρότητα παιδείας καὶ πληρότητα ἀγιοπνευματικῆς Παράδοσης». Τὸ νέο Ἑλληνικὸ κράτος μετὰ ἀπὸ πρόταση τοῦ Καθηγητῆ Τυπάλδου, ποὺ ἦταν κατόπιν καὶ ὁ πρῶτος Σχολάρχης τῆς Θεολογικῆς

Σχολῆς τῆς Χάλκης τὸ 1842 καθιέρωσε ὡς ἐπίσημη σχολικὴ ἑορτὴ τὴ μέρα αὐτὴ ἐκφράζοντας καὶ τὴν ἀπὸ αἰώνων παράδοση τοῦ Γένους. Μεγάλωσαν ἀπὸ εὐσεβεῖς μητέρες, ποὺ τοὺς ἀνέθρεψαν μὲ γνώμονα τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ ρίζωσαν στὴν ψυχὴ τους, τὸ σεβασμὸ καὶ τὴν ἀγάπη γιὰ τὸ Χριστό. Ἔζησαν σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ ἡ Ἐκκλησία μας εἶχε νὰ παλέψει μὲ ιδέες καὶ κακοδοξίες ποὺ ἀπειλοῦσαν νὰ νοθεύσουν τὸ ὀρθόδοξο δόγμα της.

Πρωταγωνιστὲς σ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα ἀναδείχτηκαν οἱ Τρεῖς Μεγάλοι αὐτοὶ Πατέρες, ὅπου ξεκαθάρισαν τὶς Χριστιανικὲς ἀλήθειες ἀπὸ ψευδολογίες καὶ πλάνες καὶ ἔκαναν τὸ Χριστιανισμὸ Πράξη. Ἡ Ἐκκλησία μας στὶς μέρες τους λαμπρύνθηκε, ἔφτασε σὲ ὕψη Πνευματικῆς Καρποφορίας καὶ δίκαια ὁ ἀγῶνας τῆς ἀκμῆς τους ὀνομάστηκε «Χρυσὸς αἰώνας τῆς Ὀρθοδοξίας». Ἐκαναν τὸν Χριστιανισμὸ Παγκόσμια Πίστη ποὺ συνδιαλέγεται μὲ ὀλόκληρη τὴν Οἰκουμένη. Πρόσφεραν τὴ Θεογνωσία ποὺ τὴν ἀναζητοῦσαν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς τοὺς ὅπως λέει ξεκάθα τὸ τροπάριό τους. «Τοὺς τὴν Κτίσιν πᾶσαν Θεογνωσίας νάμασι καταρδεύσαντας».

Μεγάλη εἶναι ἡ Θεολογικὴ τους μόρφωση ποὺ δὲν περιορίστηκε μόνον στὸ νοητικὸ ἐπίπεδο ἀλλὰ κυρίως στὸ βιωματικὸ. Ἴσως αὐτὸ νὰ εἶναι μεγάλη διαφορὰ τῶν 3 Ἱεραρχῶν μὲ πολλοὺς ἀπὸ ἐμᾶς σήμερα, οἱ ὁποῖοι πολλὰ λέμε καὶ πράττουμε λιγότερα. Σπούδασαν κοντὰ στοὺς μεγαλῦ-

τερους δασκάλους καὶ στὰ καλύτερα φιλοσοφικὰ κέντρα. Ἡ φιλομάθεια, ἡ δίψα γιὰ μόρφωση καὶ ἡ ἐπίδοσή τους στὶς σπουδές τους, τοὺς ἀνέδειξαν περίφημους ἐπιστήμονες, κατόχους ἀπέραντης Σοφίας. Ο Μ. Βασίλειος ὑπῆρξε κάτοχος ὄλων των ἐπιστημῶν τῆς ἐποχῆς του. Ὅπως ὁμολογεῖ ὁ Ἑρασμος τῆς Ἀναγέννησης ὑπῆρξε ἀνώτερος τοῦ Ἀριστοτέλη. Κουβαλοῦσε τὸν Ἑλληνισμό στὴ σάρκα του.

Δὲν τὸν βρῆκε καὶ τὸν κατέστρεψε ὅπως συνέβηκε στὴ Δυτικὴ Θεολογία.

Στὴν ἴδια γραμμὴ καὶ ὁ Χρυσόστομος

Ὁ Δημοσθένης τῆς Ἐκκλησίας, ὁ χειμαρρώδης ρήτορας. Βαθὺς γνώστης τῆς Ἰουδαϊκῆς καὶ ἑλληνικῆς γραμματείας. Ἄριστος συγγραφέας, γράφει τὰ πλέον διαχρονικὰ καὶ ἀξιόλογα συγγράμματα.

Γιὰ τὸ Γρηγόριο τὸ βάθος καὶ ὁ πλοῦτος τῆς θεολογικῆς σκέψης, τὰ βαθυστόχαστα συγγράμματά του, ἡ ἔντονη ποιητικότητα τοῦ ἔργου στὴν Ἐκκλησία, ὕψωσαν τὸ Γρηγόριο σὲ φωτεινὸ πρότυπο μοναδικοῦ, πνευματικοῦ καὶ θεολογικοῦ κάλλους.

Ὅστοςὸ πέρα ἀπὸ τὶς ἐγκύκλιες σπουδὲς διακρίνονται γιὰ τὴν ὑποδειγματικὴ ἄσκηση τῶν ποιμαντικῶν τους καθηκόντων, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ἀγῶνες τους γιὰ τὴν ἐδραίωση τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἀξιολήγουσα εἶναι ἡ πλούσια φιλανθρωπικὴ καὶ κοινωνικὴ τους δράση, πού δὲν περιορίζεται στὴν περιθαλψὴ τῶν θυμάτων τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας, ἀλλὰ ἐκτείνεται καὶ στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴ διάδοση τῶν κοινωνικῶν ἀρετῶν, τῆς ἀδελφότητος τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσοτιμίας.

Πιὸ συγκεκριμένα, ἡ «Βασιλειάδα», «Πολιτεία Ἀγάπης» πού ἵδρυσε ὁ Μ. Βασίλειος μὲ τὴν ὑποδειγματικὴ ὀργάνωση τῶν φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων χάρισε τὸ χρι-

στιανικὸ τῆς πνεύμα στους ἀνθρώπους τὸ ὁποῖο νιώθουμε ὅλοι σήμερα στὴν Ἱερὰ Μητρόπολή μας ὅπου ἐπιτυγχάνεται ἄριστα ἡ ἀγάπη καὶ ἡ θυσία πρὸς τὸν συνάνθρωπό μας μὲ τὴν ἐποπτεία τοῦ Σεπτοῦ Ποιμενάρχου μας κ. Εὐσταθίου.

Τὸ θάρρος καὶ ἡ συνέπεια τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων τους, τοὺς ἔφερνε συχνὰ ἀντιμέτωπους μὲ τὴν ἄρχουσα τάξη τῆς ἐποχῆς καὶ τὸ κατεστημένο. Ἀσυμβίβαστες προσωπικότητες. Δὲν ταυτίστηκαν ποτὲ μὲ τὴν ἀδικία γιὰ νὰ ἐπιβιώσουν καὶ νὰ κρατήσουν τὴ θέση τους. Ἡ κριτικὴ καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν ὑψηλὰ ἱσταμένων προσώπων γιὰ τὶς κοινωνικὲς ἀδικίες πού διέπρατταν, τὴν ἠθικὴ τους διαφθορὰ καὶ τὸν παράνομο πλουτισμὸ τους, τοὺς προκαλοῦσαν ἐξορίες, ἀπειλές, συκοφαντίες, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ καταπατήσουν τὶς ἀρχές τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ νὰ προδώσουν τὴν πίστη τους. Τὸ τέλος τῆς ζωῆς τους, ἂν καὶ ἦρθε πολὺ νωρὶς καὶ γιὰ τοὺς τρεῖς, τὸ ἔργο πού ἄφησαν πίσω τους ἦταν ἀληθινὰ πολὺ μεγάλο. Ἡ σύνδεση τοῦ ἔργου τους μὲ τὴν Παιδεία καὶ τὴν διαπαιδαγώγηση δὲν ἔγινε τυχαία. Οἱ παρακάτω ἱστορικὲς ἀλήθειες μαρτυροῦν γιὰ τὴν εἶναι πρότυπα τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας καὶ Προστάτες τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Τεχνῶν.

1) Τὰ Τρία ἐορταζόμενα Πρόσωπα δὲν ὑπῆρξαν ἀπλῶς κάποιες ἱστορικὲς μορφές τῆς ἐκκλησίας πού τὴν ὑπηρετήσαν ὡς λόγοι συγγραφεῖς καὶ κληρικοί. Ἦταν δυνατὰ Πνεύματα μὲ καταπληκτικὴ μόρφωση νοῦ καὶ ψυχῆς. Ἦταν Πανεπιστήμονες καὶ δίκαια θεωροῦνται Προστάτες τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας.

2) Ἀκολουθώντας τὰ ἴχνη τῶν 3 Μεγάλων Ἱεραρχῶν στὴ διαδρομὴ τους ἀπὸ 2 μεγάλα

πνευματικά περάσματα, τὴν Παιδεία καὶ τὴ Γλῶσσα θὰ δεῖ κανεὶς ὅτι σπούδασαν σὲ ἑλληνικὲς φιλοσοφικὲς σχολές καὶ ἦταν ὑποστηρικτὲς τῆς Ἑλληνικῆς Γλῶσσας. Καλλιέργησαν τὴν Ἑλληνικὴ Σκέψη καὶ φιλοσοφία καὶ δὲν τὴν ἀπέρριψαν. Συνέζευξαν τὸ Ἑλληνικὸ καὶ Χριστιανικὸ Πνεῦμα ὀλοκληρώνοντας ἔτσι τὸ λεγόμενο Ἑλληνοχριστιανικὸ Πολιτισμὸ. Μέσα ἀπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ ὁ ἀγράμματος μοναχὸς ἀντιγράφει νυχθημερὸν στὰ βυζαντινὰ μοναστήρια χειρόγραφα ἀρχαίων κειμένων διασώζοντάς τα ἀπὸ τὸν ἀφανισμό. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔγινε τὸ ὄργανο τῆς διατύπωσης τῶν δογμάτων τῆς λατρείας καὶ τῆς Θεολογίας. Ἡ γλῶσσα τοῦ βιβλίου τῶν αἰώνων, τοῦ Εὐαγγελίου.

3) Στὴ ζωὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἐνσαρκώνεται ἡ ἀληθινὴ Παιδεία, γιατί συνδέθησαν ἀρετὴ καὶ γνώση, ἐπιστήμη καὶ πίστη. Ἐκφράζεται ἡ ἀλήθεια ὅτι πίστη καὶ γνώση δὲ συγκρούονται, ἀλλὰ ἀλληλοσυμπληρώνονται. Γιὰ τοὺς 3 Ἱεράρχες Παιδεία δὲ σημαίνει κατὰκτηση γνώσεων, ἀλλὰ καλλιέργεια ψυχῆς. Ο Μ. Βασίλειος λέει: Ἡ παιδεία δὲν εἶναι «Ξηρὴ Πολυμάθεια ἀλλὰ ἀνατροφή μετ' εὐλαβείας καὶ μετάληψις ἀγιότητος».

4) Ἄν καὶ ἔζησαν 17 αἰῶνες πρὶν οἱ Παιδαγωγικὲς ἀρχές, ἰδέες καὶ μέθοδοι εἶναι ἀποδοτικὲς καὶ διαχρονικὲς. Δίνουν ἔμφαση στὸ δάσκαλο καὶ στοὺς γονεῖς, παράγοντες οἱ ὁποῖοι ὄλο καὶ περισσότερο στὶς μέρες μας συνυπολογίζονται στοὺς βασικοὺς πόλους τῆς Παιδείας. Θεμελιώδεις ἀρχές τῆς ἀγωγῆς θεωροῦν τὴν ἀλήθεια, τὴν ἀγάπη, τὴ δικαιοσύνη, τὸν εὐχάριστο ἤρεμο τρόπο διδασκαλίας, τὴ συνέπεια τοῦ δασκάλου καὶ γενικά το φωτεινὸ του Παράδειγμα.

Ἀλλὰ καὶ γιὰ μιὰ ἐπιτυχημένη διδασκαλία

τονίζουν τὶς βασικὲς ἀρχές ποὺ ἰσχύουν καὶ σήμερα: Βιωματικότητα, αὐτενέργεια, ἐποπτεία. Ἡ σχέση δασκάλου-μαθητῆ πρέπει νὰ εἶναι μιὰ σχέση ἀγάπης καὶ ἀλληλοσεβασμοῦ.

Τὸ νὰ ἀγαπᾷ ὁ δάσκαλος τὸ μαθητῆ καὶ νὰ ἀγαπιέται ἀπὸ αὐτὸν «Τὸ φιλεῖν καὶ φιλεῖσθαι» εἶναι τὸ στοιχεῖο ἐκεῖνο ποὺ βοηθᾷ οὐσιαστικὰ νὰ γίνεῖ ἀποδοτικὴ ἡ διδασκαλία.

Ἄν συγκρίνει κανεὶς τὴν Παιδεία ποὺ προτείνουν οἱ σοφοὶ Ἱεράρχες μετ' τὴ σημερινὴ ἐκπαιδευτικὴ πραγματικότητα, θὰ διαπιστώσει ὅτι ἡ διδασκαλία τῶν χριστιανικῶν ἀξιῶν καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ὑπὸ συνεχῆ συρρίκνωση. Ἄν ληφθεῖ ὑπόψιν ὅτι ὀργιάζει σὲ ὄλα τα τηλεοπτικὰ προγράμματα κάθε τί ποὺ καταργεῖ μέσα σὲ λίγα λεπτὰ αὐτὰ ποὺ ὁ δάσκαλος στὸ σχολεῖο καὶ ὁ παπὰς στὴν Ἐκκλησία ἀγωνίζονται νὰ χτίσουν στὴν ψυχὴ τῶν παιδιῶν, ἂν συνειδητοποιήσει κανεὶς τὴ λειτουργία καὶ τὶς ἐπιπτώσεις αὐτῆς τῆς ἀποδομητικῆς διαδικασίας, τότε θὰ καταλάβει ἂν ἡ παιδεία στὶς μέρες μας μπορεῖ νὰ ἐπιτελέσει τὸν ἀνθρωποπλαστικὸ καὶ δημιουργικὸ ρόλο ποὺ ὄραματίστηκαν οἱ φωτισμένοι Ἱεράρχες.

Ἄς μιμηθοῦμε τὴ ζωὴ τους. Ἄς ζοῦμε Ἑλληνοπρεπῶς καὶ Χριστιανοπρεπῶς. Ἄς ἀγωνιζόμαστε τὸν καλὸ, τὸν τίμιο, τὸν θεάρεστο ἀγῶνα. Ὡς Ἕλληνες δάσκαλοι ἄς μορφώσουμε τὴν Ἑλληνικὴ Νεότητα, ἐμφυτεύοντας μετ' σωστὴ Παιδαγωγικὴ μέθοδο στὶς Καρδιές, τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἄς τὴν καταστήσουμε ἄξια νὰ προσφέρει στὴν Ἑλληνικὴ καὶ Παγκόσμια Κοινότητα!

*Ἐκφωνήθηκε στὸν Ἱερό Ναο
Ὁσίου Νίκωνος Σπάρτης στίς 30/01/2014*

Γεγονότα - Σχόλια

ΚΟΠΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Τὴν Πέμπτη 2 Ἰανουαρίου 2014, στὴν Ἱερὰ Μονὴ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, ἀμέσως μετὰ τὸν Ἑσπερινό, πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση τῶν στελεχῶν τῶν κατασκηνώσεων καὶ τοῦ νεανικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας παρουσία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης κ. Θεοκτίστου. Τοὺς παρευρισκόμενους καλωσόρισε ὁ Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος π. Συμεὼν Παπαγεωργίου, ὁ ὁποῖος τόνισε ὅτι τέτοιου εἴδους συναντήσεις δίνουν τὴν εὐκαιρία γιὰ ἀνταλλαγὴ εὐχῶν καὶ προβληματισμῶν, γιὰ ἐνίσχυση τῆς συνεργασίας καὶ τῆς φιλίας, ἀλλὰ πρωτίστως γιὰ νὰ ἀκούσουν τὰ στελέχη τοῦ νεανικοῦ ἔργου τίς ἐμπνευσμένες πατρικὲς νοουθεσίες τοῦ Σεβασμιωτάτου, μὲ στόχο νὰ συνεχιστεῖ ἐπιτυχῶς ὁ ἀγώνας συμπαράστασης στοὺς νέους μας, ποὺ ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν μία δεινὴ πραγματικότητα. Στὴ συνέχεια ὁ βιβλιοθηκονόμος καὶ ἀρχηγὸς τῆς Β΄ Κατασκηνωτικῆς περιόδου τῶν ἀγοριῶν κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου ἀνέπτυξε τὸ θέμα τῆς βιωματικῆς κατῆγησης, ἐνῶ ἀμέσως μετὰ ἡ ἐκπαιδευτικὸς καὶ ἀρχηγὸς τῆς Β΄ Κατασκηνωτικῆς περιόδου τῶν κοριτσιῶν κ. Μαριάννα Λάτση μίλησε γιὰ τίς παιδαγωγικὲς μεθόδους στὴ σύγχρονη κατασκηνωτικὴ πρακτικὴ. Ἀκολούθησε διάλογος μὲ συντονιστὴ τὸ Σεβ. Ποιμενάρχη μας καὶ μὲ παρεμβάσεις τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου κ. Θεοκτίστου καὶ τοῦ καθηγούμενου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς π. Ἐφραὶμ Μιλτιάδου. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας μίλησε γιὰ τὸ σπουδαῖο ἔργο ποὺ γίνεται ἀπὸ τὴν τοπικὴ Ἐκκλησία σὲ αὐτὸ τὸν τομέα, ιδιαίτερα αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ ἀποπροσανατολισμὸς εἶναι εὐκόλος καὶ οἱ κίνδυνοι ποὺ ἐλλοχεύουν πολλοί. Στὴ συνέχεια εὐχαρίστησε τὰ στελέχη γιὰ τὴ προσφορὰ τους,

τὴν συνέπεια καὶ τὸ πάθος ποὺ ἐπιδεικνύουν, ἐνῶ τοὺς εὐχήθηκε τὴν νέα χρονιά νὰ ἔχουν ὑγεία καὶ δύναμη, ὥστε νὰ συνεχίσουν τὸ θεάρεστο ἔργο τους μέσα ἀπὸ τὸ ὁποῖο βελτιώνονται καὶ οἱ ἴδιοι ὡς ἄνθρωποι. Ἡ ἐκδήλωση ὁλοκληρώθηκε μὲ τὴν εὐλογία καὶ τὴν κοπὴ τῆς Βασιλόπιτας ἀπὸ τὸ Σεβασμιώτατο, ὁ ὁποῖος δώρισε βιβλία σὲ ὅλα τὰ στελέχη τοῦ νεανικοῦ ἔργου

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ

ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΟΥΣ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, στὸ πλαίσιο τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἔμπρακτης στήριξης στοὺς σεισμόπληκτοὺς τῆς Κεφαλονιάς, εἶχε πρόσφατα ἀπευθύνει ἔκκληση πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας γιὰ συγκέντρωση συγκεκριμένων ὑλικῶν. Ἡ ἀνταπόκριση ἐνοριῶν, φορέων καὶ ἀπλῶν ἀνθρώπων ἦταν σημαντικὴ. Τὸ μεσημέρι τῆς Κυριακῆς 23 Φεβρουαρίου 2014 τὰ ἀγαθὰ φορτώθηκαν ἀπὸ τὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης καὶ ἐστάλθηκαν στὸ σεισμόπληκτο νησί πρὸς βοήθεια τῶν συνανθρώπων μας. Πιὸ συγκεκριμένα, τὰ ὑλικά ποὺ συγκεντρώθηκαν ἦταν 82 κιβώτια γάλακτος, 71 δοχεῖα ἐλαιολάδου, 52 κιβώτια τροφίμων, 180 κιβώτια ἐμφιαλωμένου νεροῦ καὶ 150 κουβέρτες. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη εὐχαριστεῖ θερμὰ τίς ἐνορίες Εὐαγγελίστριας Σπάρτης, Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης, Σελλασίας, Κεφαλά, Ξηροκαμπίου, Κροκεῶν, Βρονταμᾶ, Βλαχιώτη, Ἀγόριανης, Ρειχέας καὶ Ἀνωγειῶν, τὴν Ἑνωσὴ Ἀγροτικῶν Συνεταιρισμῶν Λακωνίας καὶ τὸν Πρόεδρό της κ. Νικόλαο Μηλιάκο, τὸν Δικηγορικὸ Σύλλογο Σπάρτης, τὰ σουπερ μάρκετς Καραγιάννη, Βασιλόπουλου καὶ Καλαβρυτινοῦ, τὸν Σύλλογο Γυναικῶν Βλαχιώτη,

τις μεταφορικές εταιρείες “Λακωνική Σπάρτης” με οδηγό τὸν κ. Γεώργιο Κούρλα καὶ “Λυκούδης Κεφαλονιάς” γιὰ τὴ δωρεὰν μεταφορὰ τῆς βοήθειας, τὴ μάνδρα οἰκοδομῶν τοῦ κ. Τάκη Τσάχαλη γιὰ τὴν προσφορὰ μηχανήματος φόρτωσης καὶ ὅλους τοὺς συμπολίτες μας, ποὺ ἔσπευσαν νὰ συνδράμουν ἀπὸ τὸ περίσσευμα ἢ τὸ ὑστέρημά τους.

ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΕΣ ΣΥΝΑΞΕΙΣ ΣΕ ΣΠΑΡΤΗ ΚΑΙ ΜΟΛΑΟΥΣ

Κληρικολαϊκὲς συνάξεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων καὶ τῶν Συμβουλίων τῶν Ἐνοριακῶν Φιλόπτωχων Ταμείων πραγματοποιήθηκαν τὴ Δευτέρα 17 Φεβρουαρίου 2014 στὴ Στέγη Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στὴ Σπάρτη γιὰ τίς Ἀρχιερατικὲς Ἐπιτροπεῖες Σπάρτης, Καστορείου, Ξηροκαμπίου, Γερακίου, Βρεσθένων, Σκάλας καὶ τὴν Τετάρτη 19 Φεβρουαρίου στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἐνορίας Μολάων γιὰ τίς Ἀρχιερατικὲς Ἐπιτροπεῖες Μολάων, Μονεμβασίας, Βλαχιώτη, Ἀσωποῦ, Ἐλίκας καὶ Νεαπόλεως. Οἱ συνάξεις αὐτές διεξήχθησαν με πρωτοβουλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου, με τὴν εὐκαιρία τῆς ἀνανέωσης τῆς σύνθεσης τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων καὶ τῶν μελῶν τῶν Φιλόπτωχων Ταμείων. Κεντρικὸς σκοπὸς ἦταν νὰ παρουσιαστοῦν καὶ νὰ συζητηθοῦν βασικὲς πλευρὲς τῶν καθηκόντων ποὺ ἀναλαμβάνουν. Τοὺς κληρικούς, τοὺς ἐπιτρόπους καὶ τὰ μέλη τῶν Φιλόπτωχων Ταμείων ὑποδέχθηκαν στὴ σύναξη τῆς Σπάρτης ὁ Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος π. Συμεὼν Παπαγεωργίου καὶ στὴ σύναξη στοὺς Μολάους ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Ἀρχιμ. π. Γεράσιμος Πετρολέκας. Παίρνοντας τὸ λόγο ὁ Σεπτὸς Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος ἀπευθύνθηκε πρὸς τοὺς νέους ἐπιτρόπους καὶ τὰ μέλη τῶν Φιλόπτωχων Ταμείων ἐπαινώντας τους ποὺ δέχθηκαν νὰ ὑπηρετήσουν ἀπὸ τίς θέσεις αὐτές τὴν τοπικὴ Ἐκκλησία, ἐνῶ παράλληλα ἐπισήμανε ὅτι ἡ ἐπιλογή τους φανερώνει τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν καλοσύνη ποὺ τοὺς χαρακτηρίζει. Ὁ Σεβασμιώτατος στὴ συνέχεια ἀναφέρθηκε στὶς ὑποχρεώσεις, τίς εὐθύνες καὶ τὰ καθήκοντα ἀρχικὰ των Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτρόπων καὶ στὴ

συνέχεια τῶν μελῶν τῶν Φιλόπτωχων Ταμείων. Ὑπογράμμισε δέ, ὅτι πρόκειται γιὰ δύο σημαντικὰ διακονήματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀσκοῦνται με ὑπευθυνότητα, σοβαρότητα, εὐσυνειδησία, πνεῦμα συνεργασίας, πλήρη διαφάνεια, ἀλλὰ καὶ πίστη στὸ Θεό. Μετὰ τὸν Σεβ. Ποιμενάρχη μας, τὸ λόγο πῆραν κληρικοὶ καὶ ἐπίτροποι, θέτοντας πρὸς συζήτηση διάφορα θέματα, ἐνῶ δὲν παρέλειψαν νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Σεβασμιώτατο γιὰ τὴν ἐποικοδομητικὴ αὐτὴ συνάντηση.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΦΗΜΕΡΙΟ ΟΣΙΟΥ ΝΙΚΩΝΟΣ Π. ΙΩΑΝΝΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟ

Με μεγάλη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε ἡ ἐκδήλωση ποὺ διοργάνωσε ἡ Ἐνορία τοῦ Ὁσίου Νίκωνος Σπάρτης τὸ ἀπογευμα τῆς Δευτέρας 27 Ἰανουαρίου 2014 στὸ κέντρο «Διόνυσος». Τὴν εὐθύνη τῆς παρουσίας τῆς ἐκδηλώσεως εἶχε ὁ αἰδεσιμ. π. Ἀθανάσιος Σπηλιώτης, ἐφημέριος τοῦ Ι. Ν. Ὁσίου Νίκωνος. Στὸ σύντομο εἰσαγωγικὸ του λόγο ἀνέφερε ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς ἦταν τριπλὸς. Πρῶτα, νὰ ἐπιτύχει τὴν ἐνίσχυση τῶν σχέσεων ἀνάμεσα στοὺς ἐνορίτες, ἀνάμεσά σε αὐτοὺς ποὺ συμμετέχουν στὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς ἐνορίας καὶ στὸν κύκλο μελέτης τῆς Ἁγ. Γραφῆς με τὴν εὐθύνη καὶ καθοδήγηση τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης κ. Θεοκτίστου, ἀνάμεσα στοὺς καλλιφώνους ἱεροψάλτες, ποὺ με μαέστρο καὶ καθοδηγητὴ τὸν πρωτοψάλτη κ. Θεόδωρο Τσαγκαρούλη ὕμνοῦν τὸν Θεό, καθὼς ἐπίσης καὶ ἀνάμεσα σ’ ὅλους τοὺς εὐλαβεῖς χριστιανούς τῆς πόλεώς μας. Ὁ δεῦτερος σκοπὸς ἦταν ἡ βράβευση τοῦ Αἰδεσιμ. Πρωτ. π. Ἰωάννη Μιχαλόπουλου, προ-

ισταμένου-έφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὁσίου Νίκωνος Σπάρτης, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἰδρυτής καί πρόεδρος γιά περισσότερα ἀπὸ 35 ἔτη τοῦ σωματείου «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Ο ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ». Ὁ τρίτος σκοπὸς τῆς ἐκδηλώσεως ἦταν σχετικὸς μὲ τὸν Ἱερὸ ναὸ τοῦ Ὁσίου Νίκωνος καί τὴν ἐνίσχυση τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς συντηρήσεως καί τοῦ καθαρισμοῦ τῶν τοιχογραφιῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Τὴν βράβευση πρὸς τὸν τιμῶμενο π. Ἰωάννη πραγματοποιοῖσε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος, ἀπονέμοντας τὸν ἔπαινο καί τὴ σχετικὴ πλακέτα γιὰ τὴν πολυετῆ προσφορὰ καί τὴν ἀσκὴν φροντίδα του, προκειμένου νὰ ἐπιτευχθοῦν οἱ εὐγενεῖς σκοποὶ τοῦ Σωματείου, ὅπως αὐτοὶ καταγράφονται στὸ καταστατικὸ του. Λίγο νωρίτερα, ὁ τιμῶμενος κληρικὸς ἀπηύθυνε σύντομο λόγο, ἀναφερόμενος στὸ ποικίλο φιλανθρωπικὸ, πνευματικὸ, ψυχαγωγικὸ ἔργο τοῦ Σωματείου, καθὼς καί στοὺς λόγους τῆς ἰδρύσεώς του, ἐνῶ εὐχαρίστησε γιὰ τὴν τιμὴ πρὸς τὸ πρόσωπό του, τόσο τὸν Σεβ. Μητροπολίτη μας, ὅσο καί ὅλα τα μέλη τοῦ Συλλόγου. Ἀκολούθως πραγματοποιήθηκε ἡ κοπὴ τῆς βασιλόπιτας ποὺ εὐλόγησε ὁ Ποιμενάρχης μας, ὁ ὁποῖος καί μίλησε ἰδιαιτέρως γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ π. Ἰωάννη, ἀναφερόμενος στὴν ἀσκητικὴ ζωὴ του, τὸ ἦθος του, τὴν παρομιμῶδη καρτερία καί ὑπομονή του, τὴν πίστη του, τὴν πνευματικὴ προσφορὰ του καί τὴν ἀγάπη του γιὰ τὸν Θεὸ καί τοὺς συνανθρώπους μας. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς βραδιάς ὁ Σύνδεσμος Ἱεροψαλτῶν Λακωνίας «Θρασύβουλος Στανίτσας» μὲ μαέστρο τὸν κ. Θεόδωρο Τσαγκαρούλη ἔψαλε βυζαντινοὺς ὕμνους. Τὴν ἐκδήλωση τίμησαν μὲ τὴν παρουσία τους, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀνδρουσῆς κ. Θεόκτιστος, ἡ Ἀντιπεριφερειάρχης Λακωνίας κ. Ἀδαμαντία Τζανετέα, ὁ Δήμαρχος Σπάρτης κ. Σταῦρος Ἀργεϊτάκος, ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεώς μας καί πολὺς κόσμος.

ΕΚΔΗΜΙΑ ΠΡΩΤ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΣΤΑΚΗ

Σὲ ἡλικία 89 ἐτῶν ἀπεβίωσε τὴ Κυριακὴ 12 Ἰανουαρίου 2014 ὁ μακαριστὸς Πρωτ. Γεώργιος Κωστάκης. Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία τελέσθηκε τὸ μεσημέρι τῆς Πέμπτης 16 Ἰανουαρίου 2014 στὸν

Ἅγιο Δημήτριο Ζάρακος προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου. Ὁ αἰδιδίμος π. Γεώργιος Κωστάκης, γεννήθηκε στὸν Ἅγιο Δημήτριο Ζάρακα τὸ 1925. Ἐνυμφεύθη στὶς 5 Ἰουλίου 1956 στὸν Ἅγιο Δημήτριο τὴν Δέσποινα Κωστάκη, μὲ τὴν ὁποία ἀπέκτησαν μίαν κόρη τὴν Αἰκατερίνη καί δύο υἱοὺς, τὸν Ἰωάννη καί τὸ Μελέτιο. Ἀποφοίτησε ἀπὸ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Φροντιστήριον Κορίνθου. Χειροτονήθηκε Διάκονος στὶς 19 Σεπτεμβρίου 1956 στὸν ἱ. Ν. Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Γυθείου καί τὴν 1η Νοεμβρίου 1956 στὸν ἴδιο ναὸ χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Γυθείου καί Οἰτύλου Φιλήμονα. Ὑπηρετήσε ὡς ἐφημέριος στὴν Ἑνορία Νιάτων ἀπὸ τὴν 1η Δεκεμβρίου 1956 ἕως τὴν 31η Ἰανουαρίου 1979 καί στὴ συνέχεια ἀπεσπάσθη στὴν Ἑνορία Ἁγίου Δημητρίου Ζάρακος ἕως τὴν 1η Ἰουλίου 1996 ὁπότε καί συνταξιοδοτήθηκε. Συνέχισε νὰ ἐξυπηρετεῖ ἀνάγκες ἐνοριῶν τῆς εὐρύτερης περιοχῆς. Στὶς 14 Ἀπριλίου 2013, ὁ Σεπτὸς Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος τοῦ ἀπένειμε τὸ ὀφθίκιο τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου, ἀναγνωρίζοντας τὴν πολυετῆ, εὐδόκιμη καί καρποφόρα γιὰ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα ἱερατικὴ διακονία του. Ἄς εἶναι αἰώνια τοῦ ἡ μνήμη.

ΤΙΜΗΤΙΚΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΕΥΟΝΤΑ Π. ΓΕΩΡΓΙΟ ΜΠΛΑΘΡΑ

ΓΙΑ ΤΑ 50 ΧΡΟΝΙΑ ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Μὲ τὴν ὀλοκλήρωση τῆς Χριστουγεννιάτικης Ἀρχιερατικῆς Θείας Λειτουργίας, στὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου στὴ Σπάρτη, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος προχώρησε, μέσα σὲ κλίμα συναισθηματικῆς φόρτισης, στὴν ἀπονομὴ τιμητικοῦ ἐπαίνου στὸ Πρωτοσυγκελλεύοντα τῆς Ἱεῤῥς Μητροπόλεώς μας π. Γεώργιο Μπλάθρα, γιὰ τὰ πενήντα χρόνια ἱερατικῆς διακονίας, ποὺ συμπληρώθηκαν τὴν 1η Δεκεμβρίου. Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας μίλησε μὲ θερμιὰ λόγια γιὰ τὴ προσφορὰ καί τὸ ἦθος τοῦ π. Γεωργίου, ὁ ὁποῖος, ὅπως τόνισε, ἔχει σταθεῖ καί συνεχίζει νὰ στέκεται μὲ ἀπόλυτη συνέπεια στοὺς πιστοὺς τῆς ἐνορίας του καί ὄχι μόνο, μὲ τὸ

παρηγορητικό ἢ συμβουλευτικό του λόγο, μέ τήν ἐξομολόγηση, μέ τήν φιλανθρωπία, μέ τήν ἄδολη καί ἀγνή ἀγάπη του. Ὁ Ποιμενάρχης μας ἐπεσήμανε ὅτι ἐπέλεξε τήν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων γιά τήν ἀπονομή, ὥστε νά γίνει παρουσία ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερων ἐνοριτῶν, ἐνῶ ἐκτὸς ἀπὸ τὸν τιμητικὸ ἔπαινο προσέφερε ὡς δῶρο στὸ π. Γεώργιο ἕναν ἐπιστήθιο σταυρὸ ἀναφωνώντας “Ἄξιος”. Παίρνοντας τὸ λόγο ὁ τιμώμενος κληρικός, ἐμφανῶς συγκινημένος, εὐχαρίστησε τὸ Σεβασμώτατο γιά τὸν ἔπαινο καί κυρίως γιά τήν ἀγάπη καί τήν ἐμπιστοσύνη μέ τήν ὁποία τὸν ἔχει περιβάλλει ἀπὸ τήν πρώτη ἡμέρα τῆς ἀρχιερατικῆς του διακονίας.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΝΕΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Τὴν Κυριακὴ 22 Δεκεμβρίου 2013 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος τέλεσε Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία καθὼς καί το μυστήριό τῆς εἰς Διάκονο χειροτονίας τοῦ κ. Μάριου Μπούκα παρουσία πλήθους πιστῶν ἀπὸ τὴν εὐρύτερη περιοχή. Στὴ χειροτονητήριό ὁμιλία του ὁ νέος Διάκονος τόνισε κατ’ ἀρχάς, ὅτι δοξάζει τὸν Τριαδικὸ Θεό, ποῦ τὸν ἀξίωσε νά λάβει τὸ πρῶτο βαθμὸ τῆς Ἱερωσύνης. Στὴ συνέχεια εὐχαρίστησε τὴ σύζυγό του Πανωραία, τοὺς γονεῖς του Ἰωάννη καί Αἰκατερίνη, τοὺς γονεῖς τῆς συζύγου του π. Σπυρίδωνα καί πρεσβυτέρα Ἰφιγένεια, τὸν πνευματικὸ τοῦ πατέρα Καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Βαρσῶν, Πανοσιολ. Αρχιμ. Μελχισεδέκ Γαλάνη καί τὸ Σεβ. Μητροπολίτη Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρο, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὴν εὐχή καί τὴν εὐλογία του γιά νά ἔρθει στὴν Ἱερά Μητρόπολη Μονεμβασίας καί Σπάρτης. Ἰδιαιτέρη ἀναφορὰ ὁ χειροτονηθεὶς Διάκονος ἔκανε στὸν Σεβ. Ποιμενάρχη μας κ. Εὐστάθιο, τὸν ὁποῖο εὐχαρίστησε γιά τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπη καί τὴν ἐμπιστοσύνη μέ τὴν ὁποία τὸν περιέλαβε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς γνωριμίας τους, ἀλλὰ καί γιά τὸ μεγαλύτερο δῶρο ποῦ τοῦ προσέφερε, αὐτὸ τῆς Ἱερωσύνης. Ὁ νέος Διάκονος ὑποσχέθηκε, ὀλοκληρώνοντας τὴν ὁμιλία του, νά ἀγωνισθεῖ μέ ὅλες του τίς δυνάμεις στὴ διακονία ποῦ τοῦ ἀνατέθηκε καί νά φανεῖ ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη μας. Ὁ

Σεβ. Ποιμενάρχης μας στὴν ἀντιφώνηση του μίλησε γιά τὸν πόθο του νέου διακόνου νά υπηρετήσῃ τὴν Ἐκκλησία ὑπογραμμίζοντας ὅτι τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα τὰ παίρνει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ Θεὸ καί μάλιστα μία τέτοια ἀποδοχὴ ἀποτελεῖ ὕψιστη τιμὴ. Στὴ συνέχεια ἐπαίνεσε τὸ νέο Διάκονο γιά τὸ ἦθος του καί ἰδιαίτερα γιά τίς εὐχαριστίες του πρὸς τὸ Σεβ. Μητροπολίτη Μαντινείας καί Κυνουρίας, τὸν πνευματικὸ τοῦ πατέρα, τοὺς γονεῖς του καί τοὺς γονεῖς τῆς συζύγου του καθὼς καί τὴν σύζυγό του, ἡ ὁποία ἐπιθυμοῦσε σφόδρα νά γίνει πρεσβυτέρα, γεγονός ποῦ φανερώνει τὴν ποιότητα του χαρακτήρα της. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συμβούλευσε τὸν χειροτονηθέντα στὶς δύσκολες στιγμὲς ποῦ θὰ ἔρθουν νά ἔχει παρηγορητὴ καί ἐνισχυτὴ του τὸν Ἐσταυρωμένο Κύριο, ἐνῶ τὸν προέτρεψε ὅταν τοποθετηθεῖ στὴν Ἐνορία του, στὰ χωριὰ Δάφνη καί Ποταμιὰ, νά σταθεῖ στοὺς ἐνορίτες του μέ ἀγάπη καί συμπόνια. Ὁλοκληρώνοντας τὴν ὁμιλία του, εὐχαρίστησε τὸ Μητροπολίτη Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρο, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὴν συγκατάθεσή του, ὥστε ὁ νέος Διάκονος νά υπηρετήσῃ στὴν Ἱερά Μητρόπολη Μονεμβασίας καί Σπάρτης.

Χρονικά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον 2013

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ,

Ἐλ ει τ ο ύ ρ γ η σ ε τὴν 1ην εἰς τὸ Καστόρειον ἐπὶ τῇ τοπικῇ πανηγύρει καὶ ἑορτῇ τοῦ ἁγίου Θεοκλήτου καὶ προέστη τῆς λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τοῦ Ἁγίου, τὴν 4ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Καστρίου, τὴν 6ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης, τὴν 8ην εἰς Ἀφουσοῦ καὶ ἐτέλεσε τὸ τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Ἐφημερίου Νικολάου Τσοῦκληρη, τὴν 12ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος Μυστρά, τὴν 14ην εἰς τοὺς Βουτιάνους καὶ ἐτέλεσε τὸ τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον τῆς Πρεσβυτέρας Δήμητρας Πανταζέλου, τὴν 15ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἀμυκλῶν, τὴν 18ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν καὶ ἐτέλεσε μνημόσυνον τῆς ἀειμνήστου μητρὸς τοῦ Παναγιώτα, τὴν 22αν εἰς Ξηροκάμπιον, τὴν 25ην ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν, τὴν 26ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ζερμπίτσης, τὴν 29ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν ἁγίων Τεσσαράκοντα καὶ τὴν 30ὴν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Παρεκκλήσιον ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν Ἐγκαινίων αὐτοῦ.

Ἐχ ο ρ ο σ τ ἄ τ η σ ε κατὰ τὸν ἔσπερινὸν τὴν 3ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τῆς ἁγίας Βαρβάρας Καλογωνιάς, τὴν 5ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου Σπάρτης, τὴν 10ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Λεοντίου Μονεμβασίας, τὴν 11ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου

Σπυρίδωνος Σπάρτης τὴν 24ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ τὴν 31ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Προσκυνηματικὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Βασιλείου Σπάρτης.

Ἐ χ ε ι ρ ο τ ὄ ν η σ ε τὴν 22αν εἰς τὸ Ξηροκάμπιον Διάκονον τὸν Μάριον Μπούκα, πτυχιοῦχον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Κορίνθου προοριζόμενον διὰ τὴν ἐφημεριακὴν θέσιν Δάφνης καὶ Ποταμιάς.

Π ρ ο ῆ δ ρ ε υ σ ε τὴν 27ην συνεδρίασεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, ἐνῶ τὴν 20ὴν προήδρευσε συσκέψεως μετὰ τοὺς Διευθυντὰς ὄλων τῶν Φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Π α ρ ῆ σ τ η τὴν 3ην εἰς τὸ Ἄσυλον Ἀνιάτων, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Ἀτόμων μετὰ Εἰδικὰς Ἀνάγκας, τὴν 16ην εἰς τὴν ἑορταστικὴν ἐκδήλωσιν εἰς τὸν Βρεφονηπιακὸν Σταθμὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τὴν 18ην εἰς ἑορταστικὴν Χριστουγεννιάτικην ἐκδήλωσιν διὰ τὰ τέκνα τῶν Ἱερέων.

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 2014:

Ἐ λ ει τ ο ύ ρ γ η σ ε τὴν 1ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν, τὴν 4ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης, τὴν 5ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου Σπάρτης καὶ ἐτέλεσε ἐν συνεχείᾳ τὸν Μέγαν ἁγιασμόν, τὴν 6ην εἰς τὴν Νεάπολιν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐτέλεσε τὸν Μέγαν ἁγιασμόν καὶ τὴν τελετὴν τοῦ ἁγιαμοῦ τῶν ὑδάτων εἰς τὴν θάλασσαν, τὴν 7ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος Σπάρτης, τὴν 12ην εἰς τὴν Λογγάστραν, τὴν 18ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ

ἀγίου Ἀθανασίου Γεωργιτίου, τὴν 19ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς ἁγίας Εἰρήνης Μαγούλας, τὴν 23ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Καλαμίου Ἀργολίδος καὶ ἐτέλεσε μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου ἀγίου Γέροντος Ἀγαθαγγέλου Μιχαηλίδη, πνευματικοῦ του Πατρός, τὴν 26ην εἰς τὴν Θεισόαν Ἀνδριτσαίνης καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐτέλεσε τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τοῦ Νικολάου Μπαζιώτη συζύγου τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, τὴν 27ην εἰς τὸ ΚΕΕΜ Σπάρτης καὶ τὴν 30ὴν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ ἀγίου Νικολάου Σπάρτης κατὰ τὸν ἐπίσημον ἑορτασμόν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἔσπερινὸν τὴν 17ην εἰς τὸ ἑορτάζον παρεκκλήσιον τοῦ Ἐπισκοπείου καὶ τὴν 29ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν χάριν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τὴν 1ην προέστη τῆς Δοξολογίας εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν.

Ἡ ὑλόγησε τὴν πῖταν τὴν 1ην εἰς τὴν Περιφερειακὴν Ἐνότητα Σπάρτης, καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰς τὸ ΚΕΕΜ, τὴν 2αν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῶν Στελεχῶν τοῦ Κατηχητικοῦ καὶ Κατασκηνωτικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῶν φοιτητῶν καὶ ὑποψηφίων κληρικῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῶν ἀγίων Τεσσαράκοντα, τὴν 6ην εἰς τὸν Δῆμον Μομεμβασίας ἐν Νεαπόλει τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰς τὸ Γηροκομεῖον Νεαπόλεως καὶ εἰς τὸ Γηροκομεῖον Ἐλίκας, τὴν 12ην εἰς τὸ Ἄσυλον Ἀνιάτων Σπάρτης, τὴν 19ην εἰς τὸ Γηροκομεῖον Μολάων, τὴν 20ην εἰς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Σπάρτης καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰς τὸν Σύλλογον τῶν Γορτυνίων Σπάρτης, τὴν 26ην εἰς τὰ ΑΜΕΑ Λακωνίας, τὴν 27ην εἰς τὸ Μουσικὸν Γυμνάσιον Σπάρτης μαζὶ καὶ τοῦ ἀγιασμοῦ τῶν ἐγκαινίων του, τὴν ἰδίαν ἡμέραν τὴν πῖταν εἰς τὸν σύλλογον τῶν Ἱεροψαλτῶν «Θρασύβουλος Στανίτσας», εἰς τὸ Σωματεῖον «Ὁσιος Νίκων ὁ Μετανοεῖτε», καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς

τὸν Σύλλογον τῶν Ἱεροψαλτῶν «Πέτρος ὁ Πελοποννήσιος».

Προέστη τὴν 16ην εἰς ἅγιον Δημήτριον Ζάρακος τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας τῆς κηδείας τοῦ Ἱερέως Γεωργίου Κωστάκη συνταξιούχου Ἐφημερίου τῆς ἀνωτέρω ἐνορίας, ἐνῶ τὴν 12ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς αἰφνιδίως θανούσης Χριστίνας Μπλάθρα, πρεσβυτέρας τοῦ Πρωτ. π. Γεωργίου Μπλάθρα, Πρωτοσυγκελλεύοντος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Προήδρευσε τὴν 8ην συνεδριάσεως τοῦ Ἄσυλου Ἀνιάτων Σπάρτης τὴν 10ην συσκέψεως διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, τὴν 13ην συνεδριάσεως τοῦ Κέντρου Ἀποθεραπείας, τὴν 19ην τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Σωματείου Περιθάλψεως Χρονίως Πασχόντων «Ὁ ἅγιος Παντελεήμων», τὴν 28ην διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου, τὴν 31ην συνεδριάσεως τοῦ νέου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐνῶ τὴν 28ην προήδρευσε συσκέψεως μετὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν διευθυντῶν ὄλων τῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον 2014:

Ἐλειτούργησε τὴν 2αν εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Ὑπαπαντῆς Βορδόνιας, τὴν 9ην εἰς τὰ Περιβόλια, τὴν 10ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ ἀγίου Χαραλάμπους Ἐλίκας, τὴν 16ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ ἐτέλεσε τὸ τεσσαρακονθήμερον Μνημόσυνον τῆς Πρεσβυτέρας Χριστίνας Μπλάθρα καὶ τὴν 23ην εἰς τὸν Βρονταμᾶν.

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἔσπερινὸν τὴν 1ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Ὑπαπαντῆς Πλατάνας καὶ τὴν 9ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν ἀγίου Χαραλάμπους Λαχίου.

Ἡ ὑλόγησε τὴν πῖταν τὴν 2αν εἰς τὸ Λύκειον Ἑλληνίδων Σπάρτης καὶ τὴν ἰδίαν

ἡμέραν εἰς τὸ ΚΑΠΗ τοῦ Δήμου Σπάρτης, τὴν 13ην εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Σπάρτης καὶ τὴν 15ην εἰς τὴν Ἐνωσιν Ἐμπόρων Ἐπαγγελματιῶν καὶ Τουριστικῶν καὶ Ξενοδοχειακῶν Συλλόγων Μονεμβασίας.

Π ρ ο ε σ τ η εἰς Γοράνους τὴν 7ην τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας τῆς Κηδείας τῆς Εὐαγγελίας Βλογιαννίτου σεβαστῆς Γερόντισσας ἑκατὸν δέκα ἐτῶν καὶ μητρὸς τῆς πρεσβυτέρας Παναγιώτας Διαμαντάκου καὶ τὴν 12ην εἰς Ἀνώγεια τῆς Κηδείας τοῦ Χρήστου Μενοῦτη.

Ἐ χ ε ι ρ ο θ ε τ η σ ε τὴν 9ην εἰς τὰ Περιβόλια Ἀναγνώστας τὸν κ. Κωνσταντῖνον Τσίπουραν, Ἱεροψάλτην Ἀλευροῦς καὶ κ. Γεώργιον Σούχληρην, Ἱεροψάλτην Περιβολίων, ἐκλεκτοὺς ἀνθρώπους καὶ πολυτίμους συνεργάτας τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔ ρ κ ι σ ε τὴν 14ην εἰς τὸ ΚΕΕΜ τοὺς νεοσυλλέκτους τῆς 2014 Α΄ ΕΣΣΟ.

Ἐ π ρ α γ μ α τ ο π ο ῖ η σ ε τὴν 17ην Κληρικολαϊκὴν Σύναξιν ἐν Σπάρτῃ διὰ τοὺς Νέους Ἐπιτρόπους καὶ τὰ νέα μέλη τῶν Φιλοπτώχων Ταμείων, διὰ τὰς ἀρχιερατικές Ἐπιτροπείας Σπάρτης, Καστορείου, Βρεσθένων, Ξηροκαμπίου, Γερακίου καὶ Σκάλας.

Ἐπίσης τὴν 19ην εἰς Μολάους Κληρικολαϊκὴν Σύναξιν διὰ τὰς ἀρχιερατικές Ἐπιτροπείας Μολάων, Ἀσωποῦ, Μονεμβασίας, Βλαχιώτη, Ἐλίκας καὶ Νεαπόλεως.

Π ρ ο ῆ δ ρ ε υ σ ε τὴν 21ην συνεδριάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἀσύλου Ἀνιάτων Σπάρτης, τὴν 24ην συνεδριάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου καὶ τὴν 26ην συνεδριάσεως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Μοναχικοῦ βίου.

Σ υ μ μ ε τ ε σ χ ε ἀπὸ 25ης ἕως καὶ 27ης εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας καὶ

ἐργασίμους ὥρας, ἐπεσκέφθη κατ' ἐπανάληψιν ἀσθενεῖς ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Σπάρτης, τὰ Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα καὶ ἐδέχθη εἰς τὰ Γραφεῖα Συμβούλια, κληρικούς καὶ λαϊκούς καὶ συνειργάσθη μετὰς Ἀρχᾶς τοῦ τόπου.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης

κ. ΘΕΟΚΤΙΣΤΟΣ

Κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον 2013:

Ἐ λ ε ι τ ο ὑ ρ γ η σ ε τὴν 1^ν εἰς Ἐλίκαν (τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον Σπυρίδωνος Βέζου, πατρός τοῦ ἐφημερίου Κυπαρισσίου π. Χαραλάμπους), τὴν 4^ν εἰς Ἁγίαν Βαρβάραν Καλογωνιάς, τὴν 6^ν εἰς Ἅγιον Νικόλαον Καλαμάτας, τὴν 8^ν καὶ τὴν 12^ν εἰς Ἅγιον Σπυρίδωνα Σπάρτης, τὴν 15^ν εἰς Καλογωνιάν, τὴν 22αν εἰς Πλατάναν, τὴν 25^ν εἰς Ὅσιον Νίκωνα Σπάρτης καὶ τὴν 29^ν εἰς Νιάτα.

Ἐ χ ο ρ ο σ τ ᾶ τ η σ ε τὴν 5^ν εἰς Ἅγιον Νικόλαον Καλαμάτας καὶ τὴν 24^ν εἰς Μολάους.

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 2014:

Ἐ λ ε ι τ ο ὑ ρ γ η σ ε τὴν 1^ν εἰς τὸ Ἱερόν Προσκύνημα Ἁγίου Βασιλείου Σπάρτης, τὴν 5^ν εἰς τὴν Μαγούλαν, τὴν 6^ν εἰς Μονεμβασίαν, τὴν 12^ν εἰς Κουπιά, τὴν 19^ν εἰς Κεφαλαῖ, τὴν 25^ν εἰς Μεταμόρφωσιν καὶ τὴν 26^ν εἰς Παρόριον.

Ἐ χ ο ρ ο σ τ ᾶ τ η σ ε τὴν 30^{ῆν} εἰς Ὅσιον Νίκωνα Σπάρτης.

Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον 2014:

Ἐ λ ε ι τ ο ὑ ρ γ η σ ε τὴν 2αν εἰς Περιστέριον, τὴν 9^ν εἰς Λευκόχωμα, τὴν 16^ν εἰς Ἅγιον Δημήτριον Ζάρακος (τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον π. Γεωργίου Κωστάκη) καὶ τὴν 23^ν εἰς Ἀρναίαν Χαλκιδικῆς (ὀνομαστήρια Σεβ. Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ κ. Θεοκλήτου).

*Άπό τήν άπονομή τιμητικής διακρίσεως πρός τόν Πρωτ. π. Γεώργιο Μπλάθρα
γιά τά 50 χρόνια ιερατικής διακονίας (Σπάρτη 25/12/2013)*

Άπό τήν άποστολή βοηθείας πρός τούς σεισμόπληκτους τής Κεφαλονιάς (Σπάρτη 23/02/2014)

*Από την Σύναξη τών Στελεχών τοῦ Νεανικοῦ Ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
(Ἱερᾶ Μονῆ Ἁγίων Τεσσαράκοντα 02/01/2014)*

*Ἀπό τήν Κληρικολαϊκή Σύναξη τών Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτροπειῶν Σπάρτης, Γερακίου, Σκάλας, Ξηροκαμπίου,
Βρεσθένων καί Καστορείου (Σπάρτη 17/02/2014)*